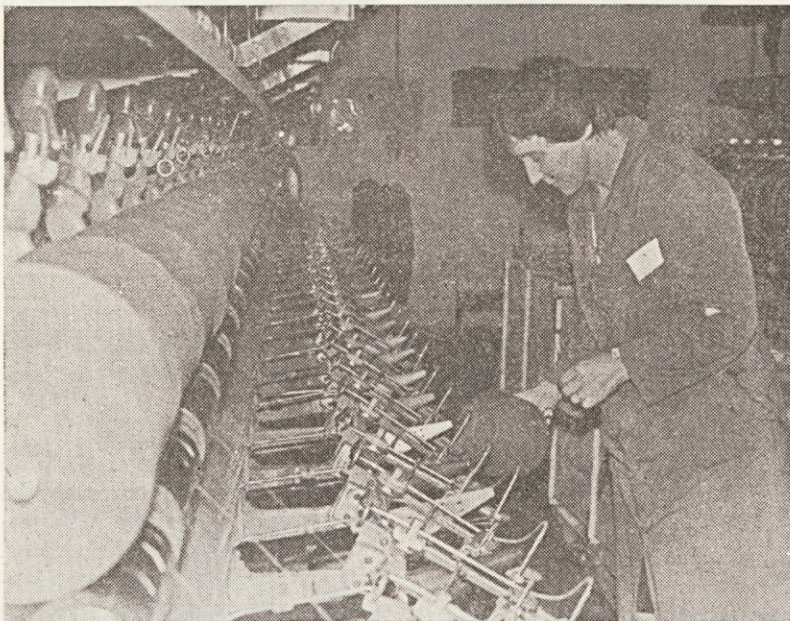

dekorativna

glasilo delovne organizacije dekorativna ljubljana

št. 4/XIX april 1982

Dva naša praznika

Pred nami sta dva praznika, 27. april, dan OF, ki je pomemben za slovenski narod in 1. maj, praznik dela, katerega praznujejo v vseh svobodnih naprednih deželah. Ta dan, katerega bomo proslavili z novimi delovnimi zmagami, bomo počastili tudi s spominom na tiste, ki so nam priborili te pravice, ki jih danes uživamo. To kar imamo danes, je plod prizadevanj delavskega razreda, ki se je boril za svoje pravice. Zaradi nemogočih delovnih razmer, 12-urnega delovnega časa, neurejenega zdravstvenega varstva in še veliko drugih stvari, je prišlo do štrajkov, na katerih so si včasih bolj uspešno včasih manj uspešno, priborili svoje pravice.

Omeniti moramo Drugo internacionalo, ki je pomembna prelomnica v prizadevanjih, da bi se delavske mezde in pogoji dela vsaj nekoliko izboljšali.

V Sloveniji so leta 1890 prvič praznovali ta praznik. Vendar takratne oblasti niso bile pripravljene ugoditi zahtevam delavcev. Zato je največkrat prišlo do posredovanja policije, pretefov in aretacij. Šele po drugi svetovni vojni, ko je prišel na oblast delavski razred s komunistično partijo na čelu, so lahko praznovali 1. maj v miru in s ponosom v sebi, kajti

opravljena je bila dolga in težka pot.

In danes, ko smo si za cilj izbrali samoupravni socializem moramo pri njegovem uresničevanju prav vsi sodelovati.

Drugi pomemben datum je 27. april, ko je bila na ta dan pred enainštiridesetimi leti ustanovljena v hiši književnika Josipa Vidmarja Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Ustanovljena je bila na pobudo Komunistične partije Slovenije, ki se je trudila doseči enotnost slovenskega naroda.

Potek ustanovnega sestanka OF, na katerega je CK KPS sklical predstavnike ljudske fronte in Zveze delovnega ljudstva iz vrst krščanskih socialistov, demokratičnih Sokolov in naprednih kulturnih delavcev, je potekal, kot je pozneje analiziral Kidrič, v najmračnejših dneh slovenske zgodovine.

Na tem sestanku protimperialistične fronte so se navzoči sporazumeli za naslednje ugotovitve:

1. Uspehi tujčeve demagogije so trenutni in na obzorju je vsenarodno množično gibanje.

2. Slovenski narod bodo osvobodile njegove lastne sile.

3. Ljudje in krogi, ki so odgovorni za poraz in zasužnjenje, bodo postali opora tujim zatiralcem.

4. SZ je up in nada slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja.

5. Z bojem je treba začeti takoj.

Skupine OF, ki so se s svojimi delegati udeležile ustanovnega sestanka OF, so povsem nadomestile našo slovensko politično vodstvo, ki je ob narodni katastrofi odpovedalo in hkrati tudi začelo izdajati narod.

Ustanovnim skupinam OF se je že 1941. leta priključilo več večjih in manjših skupin in krogov ljudi, za vse je bilo važno le to, da so pristale na oboroženo borbo proti okupatorjem.

OF je bila ustanovljena kot enotna revolucionarna organizacija. Vključevala je ljudi različnih svetovnih nazorov in si tako zagotovila množično podporo slovenskega ljudstva. Združila je vse ljudstvo v skupen boj za osvoboditev in revolucijo.

Odbori OF so vključevali prebivalstvo v osvobodilno gi-

banje, širili svobodni tisk, zlasti glasilo OF Slovenski poročevalec, zbirali materialna sredstva za partizane in pozivali ljudi, naj vstopijo v narodnoosvobodilno vojsko. Iz organizacije, ki je bila plod nešteti razgovorov, sestankov in srečanj, je nastalo močno vsenarodno gibanje. OF je postala sila, ki jo je priznavalo vse slovensko ljudstvo.

Kljub blokadam, racijam, ovadbam, streljanjem, požigom, odvažanju ljudi v internacijo moč OF ni popustila. Spomladi 1942, ko je nastalo veliko osvobodeno ozemlje na Dolenjskem, je Edvard Kardelj pisal tovarišu Titu:

»Nikoli v svojem življenju nisem mislil, da so Slovenci sposobni tako se boriti. OF je dejansko oblast, a ne samo v propagandističnem smislu, in sicer samo oblast v Ljubljani. To je bilo mogoče zaradi neverjetne enotnosti ljudstva, ki je sedaj — kljub beli gardi — večja kot kdajkoli.«
Dušan VIDMAR

Dohodkovno sporazumevanje z našimi poslovnimi partnerji

Vedno pogosteje se pojavlja vprašanje o dohodkovnem povezovanju z našimi poslovnimi partnerji. Kaj nam to pomeni? Že v letih 1979 in 1980 so se pojavili predlogi, včasih pa tudi zahteve, od naših dobaviteljev o določenem deviznem pokrivanju vrednosti reprodukcijskih materialov, ki smo jih pri njih nabavljali. Poznano je, da je v posameznih surovinah za tekstilno industrijo devizna vrednost določenih substanc tudi do 70 odst. Pri spreminjanju devizne politike v Jugoslaviji pa je našim dobaviteljem (primarcem — kot jim včasih pravimo) pripadalo vse manj uvoznih deviznih kontingentov, kot so jih imeli na voljo v prejšnjih obdobjih.

Posledica tega je bila, da so postopoma drug za drugim nekateri v večji, drugi v manjši obliki, začeli iskati manjkajoča devizna sredstva pri svojih poslovnih partnerjih kot tudi pri nas. Kajti »Zakon o deviznem poslovanju« predvideva takšno obliko združevanja deviznih sredstev, oziroma SAS v členih 67 in 68. Člen 67 predvideva, da partnerja oz. partnerji, če jih je več, nastopata oz. nastopajo v skupnem izvozu. V konkretnem primeru izgleda takole; če izvozimo našo tkanino — se lahko naš dobavitelj preje Predilnica Litija ali pa proizvajalec vlakna Ohis iz Skopja vključita v našo izvozno ceno in bo

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

njima pripadal odgovarjajoči del vložnega dela in sredstev iz dosežene izvozne cene. Mi smo se po takšnem sporazumu vključili v izvoz z Meblom iz Nove Gorice. Dogovorili smo se, da pri njihovem izvozu oblazinjenih garnitur v Libijo sodelujemo v skupnem izvozu po čl. 67. Vrednost našega blaga je bila 120.000 \$, kar predstavlja isto glede izvoznih pokrivanj kot če bi izvozili tkanino kot metražno blago.

Druga oblika sodelovanja je odstop deviz po čl. 68. To pomeni, da našemu partnerju odstopimo oz. prenesemo devize iz ustvarjenega našega izvoza, oz. devize, ki so nam jih odstopili naši partnerji. Na primer, Predilnici Litija prenesemo devize, ki smo jih ustvarili iz katerega-

koli našega samostojnega posla, ali pa prenesemo devize, ki nam jih je odstopil na primer Stol iz Kamnika.

V letu 1982 smo z našimi poslovnimi partnerji, to je uporabniki našega blaga, sklenili 144 SAS. Na Poslovnem zdru-

ženju Uteks je bil že v novembru 1981 potrjen normativ, da bi združevali z našimi kupci 1 dolar za 1 tekoči meter tkanine. Preostali del devizne substance pa bi proizvajalci tkanin krili z lastnim izvozom.

Velika razdrobljenost naših partnerjev kot tudi, da poslujemo 75 odst. s partnerji iz drugih republik in pokrajin, otežuje učinkovito tekoče prenašanje sredstev, kajti zaradi neuskaljenih medrepubliških deviznih planov je takšno združevanje deviz zelo zamudno.

Vendar pričakujemo, da bo združevanje deviznih sredstev v bodoče potekalo hitreje, saj smo z večino od naših partnerjev te odnose uredili in bomo tako lahko tudi hitreje prenašali ta sredstva na naše dobavitelje, kar pa naj bi omogočilo rednejšo dobavo surovin.

Mitja Kus

Problemska konferenca članov ZK

Dne 3. marca 1982 smo se zbrali člani zveze komunistov, da analiziramo stanje, v katerem se nahajamo. V zaostrenih gospodarskih razmerah se moramo vsi truditi, da bomo dosegli čim boljše poslovne rezultate ter razvijali samoupravne in medčloveške odnose.

Zveza komunistov mora kot idejna, politična in organizirana sila samoupravne demokracije vzpostavljati ter nenehno graditi celoten sistem demokratičnih vezi s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter z vsemi socialističnimi silami.

Komunisti moramo aktivno delovati znotraj delegatskega sistema, samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih organizacij ter s svojimi pobudami, predlogi in kritiko enakopravno delovati v demokratični razpravi, pri sprejemanju stališč, pripravi predlogov in sprejemanju sklepov o vseh vprašanih socialističnega samoupravnega razvoja ter zanje nositi vso odgovornost.

Na konferenci, ki se je je udeležil tudi sekretar OK ZKS tov. Janez Elikan, je bilo prisotnih 84 članov zveze komunistov. Uvodno obrazložitev je podal tov. Kočever, in sicer informacijo o politični situaciji, delovanju samoupravnih organov, delegacij in družbenopolitičnih organizacij. Drugi del uvodne obrazložitve je podal tov. Koleča, ki je govoril o svetovni gospodarski situaciji v SFRJ, katero je povezal z gospodarsko situacijo v delovni organizaciji. Ker so o rezultatih

poslovanja za leto 1981 še razpravljale družbenopolitične organizacije, zbori delavcev in delavski sveti, je le na kratko povzel uspešno delo delovne organizacije. Poudaril je, da je bil začetek poslovanja v letu 1981 uspešen in da smo tako v prvi polovici leta presegli vse normative, načrtovane z letnim planom. V drugi polovici leta so se začele velike težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom. Zastoji so začeli iz meseca v mesec naraščati. Kljub temu pa smo izpolnili vse letne obveznosti, razen izvoza na konvertibilno področje. Leto 1982 smo začeli z izredno težko situacijo. V proizvodnji se pojavljajo večji zastoji zaradi pomanjkanja surovin. Neurejeni pa so tudi odnosi pri združevanju deviz.

V razpravi so prisotni člani sodelovali z mnogimi vprašanji in stališči. Zanimali so se za rezultate poslovanja v mesecu marcu, glede urejenosti dohodkovnih odnosov z našimi dobavitelji in kupci, o trenutni finančni situaciji, o vzrokih visokega bolniškega izostanka itd.

Na osnovi obravnavane problematike in razprave so sprejeli smernice, na osnovi katerih naj vse osnovne organizacije sprejmejo akcijske programe za nadaljnje delo.

Komunisti se moramo skupno z vsemi samoupravnimi, delegatskimi in družbenopolitičnimi dejavniki boriti za dosledno izvajanje ustave, zakona o združenem delu, za enotno in pravično projekcijo ekonomskih odnosov na domačem tržišču,

ekonomskih odnosov s tujino in za enotnost jugoslovanskega trga.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja moramo mesečno spremljati doseganje planskih ciljev, analizirati vzroke odstopanj in sprejemati ukrepe za izboljšanje stanja, zlasti pri kakovosti lastnega dela in delovni disciplini.

Spremljati je treba dohodkovno povezovanje z našimi poslovnimi partnerji in ugotavljati izvajanje sprejetih obveznosti in pravic.

Učenci na proizvodnem delu

Zakon o usmerjenem izobraževanju določa, da mora vsak vzgojnoizobraževalni program za pridobitev izobrazbe vključevati tudi usposabljanje z delom in na delu, ki se izvaja kot proizvodno delo oziroma delovna praksa. Proizvodno delo je delo v proizvodnih procesih materialne proizvodnje, delovna praksa pa delo v delovnih procesih nematerialne proizvodnje.

Ker se proizvodno delo oziroma delovna praksa izvajata le neposredno v proizvodnih oziroma delovnih procesih, ju vzgojnoizobraževalne organizacije ne morejo izvajati same. Da bi uresničile to prakso, se pove-

Skrbeti je treba za socialno varnost naših delavcev, zlasti za zdrave delovne pogoje in za dobro zdravstveno stanje delavcev. Pri tem je treba upoštevati načelo: pomagati bolnim in ostro ukrepati proti neopravičenim bolniškim izostankom.

Oživiti je treba dejavnost mladih komunistov, ki se morajo bolj aktivno vključiti v delo osnovnih organizacij ZSMS in izmed aktivnih članov ZSMS kadrovati v osnovne organizacije zveze komunistov.

Sonja KOSEC

pridejo v našo DO na proizvodno delo. Opravili so seminar za izvajalce proizvodnega dela, ki je bil obvezen za vse delavce — inštruktorje. Pri izbiri inštruktorjev smo upoštevali, da je iz vsakega obrata najmanj en inštruktor. Tako imamo v vsakem obratu delavca, ki bo vodil učence na proizvodnem delu.

Izbrati smo morali šole, ki nam bodo pošiljale učence 1. letnika na proizvodno delo. Poudarimo imeli veliko, vendar smo morali uskladiti njihove potrebe in želje glede na naše možnosti v proizvodnem procesu na področju tehnologije, varstva pri delu in ostalih zahtev. Odločili smo se, da bo v naši delovni organizaciji opravljalo proizvodno delo 21 učencev iz srednje tekstilne šole in ekonomske srednje šole v treh sku-

pinah po 10 dni. Za večje število učencev naenkrat se nismo odločili, da ne bi bil moten proizvodni in delovni proces.

Določili smo tipična dela in naloge v proizvodnem procesu oziroma izbrali smo ustrezna dela, na katerih bi se učenci hitro in varno naučili del, ki jih po učnem programu morajo obvladati. Izbrali smo čim enostavnejša dela. Nato smo skupaj z inštruktorji pripravili izvedbeni učni načrt za proizvodno delo, v katerem smo opredelili operativne smotre, področje dela oziroma delovno mesto, delovne operacije (faze), orodje, stroje, naprave, materiale, varstvo pri delu, dokumentacijo.

Pri vseh teh pripravah smo v februarju sprejeli prvo skupino učencev 1. letnika srednje tekstilne šole. Prvi dan smo imeli 8-urni seminar, na kate-

rem smo učence seznanili z delovno organizacijo. Naši strokovni delavci so jim prikazali:

- delovno organizacijo po tehnoloških fazah;
- razvoj in poslovno politiko DO;
- samoupravno in družbenopolitično organiziranost;
- interno zakonodajo;
- varstvo pri delu;
- požarno varnost;

Proizvodno delo so učenci opravljali v pripravljalnici, tkalnici, barvarni preje, apreturi, šivalnici in adjustirnici. Za učence je bil odgovoren in zadolžen inštruktor, ki je spremljal njihovo delo, jim svetoval in pomagal ter po končanem proizvodnem delu tudi ocenil njihovo delo, delovno disciplino, odnos do sodelavcev in predmetov dela. Ker imajo učenci poleg strokovne naloge še nalo-

go iz spoznavanja samoupravljanja, smo jim omogočili, da so bili prisotni pri nekaterih sestankih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Zadnji dan proizvodnega dela smo imeli zaključni razgovor. Ta razgovor je pokazal, da je bilo proizvodno delo zanimivo, da so se učenci in delavci dobro razumeli, da je bila delovna disciplina učencev dobra in da so spoznali delovni proces.

Če bi hoteli oceniti izvajanje proizvodnega dela v naši delovni organizaciji in če pomislimo na težave, ki smo jih imeli pred pričetkom njegovega izvajanja, lahko ugotovimo, da smo se dobro pripravili in da smo s prvimi tremi skupinami uspešno izvedli proizvodno delo.

Milan KOČAR

Predstavljamo dolgoletne sodelavce

IRMA TERŠEK

Zaposlena 35 let

Doma je iz Ponikve pri Grobelnem, rojena pa 13. 12. 1931. S šestnajstim letom si je poiskala službo tu v Laškem, v tekstilni tovarni, kjer je še sedaj zaposlena. Najprej je delala v predilnici, nato v tkalnici, sedaj pa je zaposlena na delovnem mestu previjalke preje v predilnici II.

Kot vse sogovornice, je tudi tovarišica Irmina povedala, da je bilo delo včasih težje, stroji so bili stari, napake pri tkanju takrat ni bilo moč skriti tako kot sedaj, ko jo lahko, seveda, če jo pravočasno opaziš, brez večjih težav odstraniš.

»V tovarno sem pred leti hodila uro hoda peš iz Strmce čez

hrib. Pozimi je bilo najhuje, ko si že navsezgodaj prišel v tovarno utrujen, moker in prezebel od mraza.

Zdaj je veliko lažje, saj imam domačo hišo nedaleč od tovarne. Z delom sem zadovoljna, ne morem pa dosegati postavljene norme, saj mi zdravje to otežuje. Prestala sem že nekaj operacij in vse bolj mislim, da je že čas, da se upokojim.

5. avgusta 1982 mi bo poteklo 35 let delovne dobe, zapustila bom tovarno, po upokojitvi pa si želim, da bi še kdaj lahko obiskala tovarno, v kateri sem preživela toliko dobrih in slabih dni. Zanimalo me bo, kako bo potekalo delo naprej, kakšne bodo nove izboljšave, pa tudi to, katera delavka bo takrat delala na tistem stroju, na katerem delam zdaj jaz. Zanimivo bi bilo verjetno za vse, najbolj pa za tiste, ki že dalj časa uživajo pokojnino, da bi se večkrat dobili skupaj, malo pogledali tovarno in poklepetali z nekdanjimi sodelavci, ki bodo še delali za strojem.«

Nasmejana Irmina je za trenutek utihnila, nato pa nadaljevala:

»Včasih smo delali pri nas v tovarni blago za obleke. Spominim se, da smo ob neki priložnosti v Celju organizirali tudi modno revijo, na kateri so kar naši delavci prikazali obleke narjene iz našega blaga. Tiste čase smo bili zelo popularni. Potem pa se je stanje začelo slabšati in uspešnost pri delu in po-

slovanju, je vse do priključitve k Dekorativni, zelo padala.

Ob priključitvi Industrije volnenih izdelkov Volna Laško k Dekorativni smo se preimenovali v »Dekorativna — TOZD Predilnica Laško«. Teh trenutkov ne bom nikoli pozabila. Marsikdo je obupal in zapustil tovarno, saj nihče ni vedel kako bo šlo naprej. Prej nas je bilo okrog 450, sedaj pa nas je 240. Trenutki ločitve od sodelavcev — sodelavk so bili težki. Kar zamislite si: dolgo let delaš skupaj z nekom, navežeš se nanj, poznaš ga kot družinskega člana nato pa sledi ločitev od njega. Po enem letu priključitve k Dekorativni je že šlo na bolje, sedaj pa smo se že kar nekako ujeli in delo lepo poteka. Prišli so novi delavci, nekaj je zelo pridnih, z njimi se lepo razumemo in večjih problemov zdaj ni. Z osebnim dohodkom sem zadovoljna, veselita me red in čistoča v tovarni, pa tudi s sodelavci se dobro razumemo. Rada se spomnim priznanja, ki sem ga dobila v tovarni za petnajstletno pridno delo. Prvo praktično nagrado sem dobila za 25-letno delo, in to uro, ki še vedno kaže čas. Za 30-letno delo pa sem prejela denarno nagrado.«

Prijazno sogovornico sem vprašal, če je v okviru tovarne bila kdaj na kakšnem izletu.

»Seveda, najbolj se spomnim ogleda tovarne Dekorativne, h kateri smo se priključili leta 1978. Na dan obiska v Dekorativni nas je pot vodila tudi v

Pleterje in nato še na ogled Forma vive v Kostanjevici. To je bilo lansko leto. V Dekorativni smo bili deležni toplega sprejema in postrežbe. Ogledali smo si večji del proizvodnje, medtem pa tudi malo poklepetali z delavkami ob strojih. Takoj je bila na površju tema o denarju. Prišli smo do zaključka, da smo za svoje delo vsi nekako enako plačani. Presenečena in navdušena sem bila, ko sem videla, kako delavka iz kuhinje z vozičkom razvažala čaj in kavo med delavkami pri strojih.

Tudi pri nas bi želeli kaj takega, saj si vsakdo lahko misli, kaj se lahko zgodi, če delavka ali delavec zapusti stroj zaradi tega, ker gre v nek drug prostor po čaj ali kavo.«

»Kako pa doma?« sem jo vprašal.

»Kar precej dela imam. Starejši sin je invalid, mlajši pa bo končal osnovno šolo in verjetno študiral pravo. Veselje ima do tega poklica, pa tudi v šoli so mu svetovali ta poklic, saj je odličen učenec.

Delo je tudi na vrtu, pa še nekaj brajde imamo. Samo, da bi se me še zdravje vsaj malo držalo, pa bo še nekako šlo naprej. Rada bi še nekaj časa uživala zasluženjo pokojnino in stregla svoji družini.«

Zaželel sem ji zdravja in se ji zahvalil za tople besede.

Marjan PEKLAJ

(Nadaljevanje na 4. strani)

NADA DREMPETIČ

34 let zaposlena v naši tovarni

Delala je na popoldanski izmeni, ko sem jo poprosil za krajši pogovor. Najprej se je pogovoru hotela malo izmikati, češ, da bi se raje pogovarjala naslednji teden, ko bo delala dopoldne. Jaz sem bil vztrajen, tov. Drempetičeva pa kar malo presenečena nad mojo radovednostjo.

Rojena je bila 14. 3. 1932, in od mladostnih let živi v Dolnicah. Dekorativna je bila njej prva in zadnja zaposlitev. V tovarno je prišla prvič na delo 9. januarja 1948.

Najprej je delala v pripravljalnici pri navijanju in sukanju, nato pa še v tkalnici. Zdaj dela na delovnem mestu disponenta v pripravljalnici.

Ko sem jo vprašal, kakšen je bil delavnik pred leti in kakšen je danes, je odgovorila: »Delali smo vse sobote, udarniško smo delali ob nedeljah, pogoji za delo pa so bili precej slabši kot sedaj. Stroji so bili stari, razsvetljava je bila slaba — ena žarnica, pa še tisto smo kradle ena drugi pri stroju«.

Za trenutek je zmanjkalo besed, nato pa je nadaljevala. »Spomnim se hude zime leta 1952. Bilo je veliko snega. Proizvodnja v tovarni je stala skoraj cel teden. Odmetati je bilo treba veliko snega, preden smo lahko zakurili s premogom in začeli normalno delati.

Prav rada se spomnim kuharskega tečaja, ki ga je organiziral takratni kolektiv. Na njem se nas je zbralo okrog 30 in prav prijetno je bilo in marsikaj smo se naučile. Mislim, da bi se zdaj, v naši lepo opremljeni kuhinji, prav lahko organiziral kakšen koristen kuharski tečaj, saj je v tovarni zaposlenih veliko mladih deklet, ki jim prav gotovo kuha ne gre najbolj »izpod rok«. Zraven bi

pristopile še nekatere starejše, ki imajo že nekaj več izkušenj, pa bi vse skupaj verjetno zelo lepo uspelo.«

»S čem pa se ukvarjate v prostem času?« sem jo vprašal.

»Rada pletem za družino, čez leto imam dosti dela v vrtu, v času počitnic in dopustov pa grem z veseljem vsaj za 10 dni na morje.«

»Kaj pa vaši načrti za vnaprej?«

»Nimam veliko načrtov, edino kar si želim je, da bi bilo v tovarni dovolj materiala in dela in da bi s tem tudi plače ostale vsaj takšne kot so sedaj in pa želim si zdravje ter čimmanj problemov.«

Marjan PEKLAJ

STANA RUTNIK

34 let zaposlena v naši tovarni

Povedala mi je, da je domačinka; rojena 18. 10. 1934 v Kosezah. Prav dobro se še spominja, ko ji je mati v štirinajstem letu svojega življenja rekla: »Zdaj pa si pojdi poiskat službo!« In šla je.

Najprej je prišla do Tobačne tovarne v Ljubljani, pa zaradi prevelike treme ni upala stopiti do vodilnih in povprašati za njej primerno delo. Odločila se je, da si gre službo poiskati bliže doma in to v sedanjo Dekorativno. In uspelo ji je. Kot štirinajstletno dekle so jo vzeli v delovno razmerje in od takrat se od tovarne ni ločila.

Najprej je delala v pripravi, tkalnici, nato pa še v pletilnem oddelku, kjer so delali zavese. Tudi v vezilnem oddelku je bila, kjer so delali čipke. Zdaj pa, kot pravi, z veseljem že 25 let dela v apreturi in to v glavnem na strižnih strojih. Vmes se je spoznala tudi s pisarniškim delom, ki ji pa kot pravi sama ni najbolj »ležalo«, pa še v šolo bi

morala iti, če bi za vedno hotela ostati za pisalno mizo.

Tovarišico Rutnikovo sem prosil, naj mi pove še kaj o delu nekdanj in danes.

»Ja, pravi z nasmehom na obrazu in premišljuje. »Delati je bilo težje, kot je v sedanjih časih, fizičnega dela je bilo neprimerno več kot sedaj. Dolgo je bila apretura brez vozička, potem smo le dobili enega, za katerega smo se večkrat prerekali, kdo ga bo uporabljal. Pa vseeno smo delali z veliko več dobre volje, bili smo med seboj bolj enotni, prijateljstva med sodelavci ni manjkalo in pristnejše je bilo to prijateljstvo. Prepirov se sploh ne spomnim. Kar se tiče dela v zadnjih letih pa je veliko lažje. Pri stroju praktično samo stojiš in opazuješ, kako stroj obdeluje blago«.

Nato sem jo še povprašal, s čim se je ukvarjala včasih in kaj dela zdaj v prostem času.

»Pred leti sem bila v tovarni pri folklorni skupini. Spominjam se nastopa v Gorici in še nekaj drugih manjših nastopov v bližnji okolici. Sodelovala sem tudi pri gasilcih. Bila sem tudi član komisije za reševanje stanovanjskih problemov. Sedaj pa sem pri delavski kontroli. Vesela sem raznih del in nalog v družbenopolitičnem življenju, posebno zato, ker mi po toliko letih dela, še vedno zaupajo tako odgovorne naloge.

Spomnim se tudi udarniških akcij, pri katerih sem sodelovala, še posebej takrat, ko smo urejali našo jamo. Kopali smo, žagali, čistili grmovje, s katerim je bila zaraščena in sploh dela ni zmanjkalo. Bila sem tudi v brigadi na Pšati. Sedaj pa imam doma dosti dela z družino.«

»Kaj pa nočno delo?« sem jo vprašal.

»Rada delam ponoči, saj je veliko bolj mirno in živčnosti, ki je prisotna na dopoldanski izmeni, ponoči skoraj ni.«

»Kaj pa pričakujete in kaj si želite v naši bodočnosti?«

»Želim, da ne bi problem okrog pomanjkanja materiala dolgo obstajal in da bi dela ne zmanjkalo. Poleg tega pa bi bila rada zdrava, vsaj tako kot sem sedaj.«

Marjan PEKLAJ

ALOJZ KOGOVŠEK

Kar nikakor se nisva mogla skupaj vستي in se malo pogovoriti, saj ima očitno zelo veliko dela v delavnici. Vsaka zamujena minuta je dragocena.

Pa vseeno sva nekaj minut poklepetala in ni nama bilo žal.

»Rojen sem 17. 5. 1934 v Ljubljani,« je začel pogovor mojster mehanične delavnice. »Najprej sem se v Unitasu izučil za strugarja in po pomočnikem izpitu tam ostal še 3 leta, Nato sem sedem mesecev delal kot strugar v Geološkem zavodu v Ljubljani, leta 1956 pa sem prišel v Dekorativno na delovno mesto strugarja. Leta 1959 sem začel obiskovati delovodsko šolo v Ljubljani, mojstrski izpit pa sem naredil v letu 1961.«

»S kakšnimi problemi se srečujete na vašem delovnem mestu?«

26 let v Dekorativni

»Danes je problem predvsem v materialu. Na vse načine se prizadevaš, da bi iz materiala, ki ti je na razpolago naredil čimboljši in čimbolj funkcionalen predmet. Pomagati si moraš z različnimi kombinacijami. Stroji v tkalnici so novi in zahtevajo dobro kvaliteto rezervnega dela. Možnosti za uvoz je vedno manj in gledamo na to, da bi čimveč in dobro naredili doma.«

»Nad čem ste v tovarni najbolj navdušeni?«

»Zelo sem zadovoljen, če naredimo v delavnici kakšen strojni del, ki ustreza originalu. Kar nekakšno zadoščenje imam, ko vidim, da stroj z doma narejenim rezervnim delom lepo teče. Poudariti pa moram, da je v vsakem strojnem delu vloženega veliko znanja in odgovornosti posameznika; pa naj bo to ključavničar, strugar in vsi ostali, ki so prisotni pri izdelavi posameznega kosa.«

»Vem, da ste zelo aktiven gasilec. Ali mi lahko poveste kaj o tem?«

»Že v mladih letih, kot pionir sem postal gasilec v Dravljah. Vsekakor sem aktiven in ne morem si predstavljati, da bi gasilstvo kdaj opustil.«

»Kaj pa prosti čas?«

»Vsega mi vzamejo gasilske obveznosti. Če nisem v Dravljah, sem pri gasilcih v tovarni ali pa opravljam obveznosti pri Občinski gasilski zvezi.«

»Ali vam je ostal v spominu kakšen poseben dogodek v tovarni?«

»Žalosten dogodek, nikoli ga ne bom pozabil. Sodelavec se je pri gasilski vaji v tovarni smrtno ponesrečil.«

»Kot vem, ste radi na svežem zraku in v miru.«

»Ja, res je. V planine grem rad, če se le da. Ni lepšega, kot večer, preživeti v planinski koči in lepo jutro, ko vstaneš, pogledaš ven in vidiš prekrasne dobrote naše dežele.«

V tovarni pogrešam skupnih izletov po naši deželi. Ni nujno, da sindikat plača. Manjka samo enega, da bi to organiziral in pa interesa nas vseh.«

»Kaj pa vaše kulturno življenje?«

»Če mi čas dopušča, grem rad v Mestno gledališče.«

Tov. Kogovšek se je spomnil še nečesa.

»Oprosti, da se vrneva spet h gasilcem, ampak to bi še rad povedal, da sem zadovoljen, ker imajo vsi v tovarni vseskozi dober »posluš« za protipožarno varnost, ljudje imajo voljo in interes, saj vedo, da je vse, kar je v naši tovarni, naša last in da je treba to čuvati na vse možne načine.«

»Kaj si želite v bližnji prihodnosti?«

Odgovoril je kratko in jasno:

»Zdravje, mir, material za delo, dosti dela in denarja.«

Zahvalil sem se mu za zanimiv pogovor in mu zaželel še mnogo zadovoljstva pri delu in osebnem življenju.

Marjan PEKLAJ

BOGO REISP

Vodja službe kontrole kakovosti se mi je najprej predstavil:

»Rojen sem 27. maja 1932 v Ljubljani. Srednjo tekstilno šolo v Kranju sem dokončal leta 1950 in potem delal v Tonosi, in sicer z vojaščino skupaj pet let. 1. 5. 1955 pa sem se zaposlil v Dekorativni na delovnem mestu podmojstra v vezilno-pletilnem oddelku. Sčasoma sem postal mojster in kasneje vodja tega oddelka, kjer smo delali čipke in zavese.«

Zaradi poenotenja delovnega procesa smo kasneje izdelavo čipk in zavese opustili in se specializirali na proizvodnjo pohiš-

venih tkanin. Vezilno-pletilni oddelki je prenehal obratovati, jaz pa sem potem prevzel oddelki pripravljavnice. To je bilo v letu 1962. Leta 1976 pa sem nastopil delo vodje službe kontrole kakovosti.«

»S kakšnimi težavami ste se srečevali na delovnem mestu nekdanj in danes?«

»Pred leti so nam največ težav v pripravljavnici povzročali stari stroji. Tu mislim predvsem na navijanje preden. Z modernizacijo ostalih oddelkov, predvsem barvarne, se je moral spremeniti tudi strojni park v pripravljavnici.«

27 let v Dekorativni

Problem je bil tudi v pomanjkanju strokovnega kadra. Sčasoma se je vse normaliziralo, prišli so novi delavci, novi stroji in pripravljavnica je dobila modernejši videz in bila obenem tudi kos hitrim spremembam v tkalnici in drugih oddelkih. Nismo pa bili zadovoljni, ker se oddelke zaradi pomanjkanja prostora ni dalo urediti. Pravega reda v oddelku ni bilo. Problem smo reševali tako, da smo material zlagali v višino. Če si iskal določen material, ki je bil v zabojih, si moral včasih veliko materiala prestaviti, da si prišel do njega. Tako delo je bilo zamudno, naporno in tudi v pogledu varnosti nič kaj primerno.

Položaj pa se je precej spremenil šele potem, ko so v tkalnici izvedli rekonstrukcijo strojnega parka. Novi stroji niso več potrebovali votkovih navitkov; pri njih se je vnašal votek neposredno iz križnega navitka. S tem pa so bili stari stroji za navijanje v pripravljavnici odstranjeni in ustvarili smo si večji prostor, transport je potekal nemoteno, prehodi so bili nezaloženi, skratka, zavladal je večji red. Delo se je dalo opraviti z manj delavci. V tem obdobju pa sem zapustil ta oddelki in prevzel delo vodje službe kontrole kakovosti. Delo sem sprejel že

vzorno organizirano, vendar so se ravno v tem obdobju začele urejati razne spremembe v zakonodaji, vezane na kakovost izdelkov. Treba je bilo spremeniti že nekaj utečenega in uvesti nekaj novega. Odločiti se je bilo treba za nove načine spremljanja naše kakovosti, da bi izdelki zadostili zahtevam naših standardov.

Že nekdanj smo si postavili dokaj zahtevne interne normative, s čemer smo si na tržišču ustvarili določen ugled. Naša služba kontrole kakovosti je vložila dosti naporov tudi v to, da smo prejeli kvaliteto prejo. Potrebno je bilo sodelovanje v predilnicah, če smo hoteli dobiti najbolj primeren material, ki bi zagotavljal ustrezno produktivnost in kakovost končnega izdelka. Kljub prizadevanju nas vseh je prišlo tudi do reklamacij s strani naših kupcev. Te reklamacije smo vedno strokovno obravnavali in vedno stremeli, da smo iz ugotovitev potegnili koristne ukrepe, da v prihodnje ne bi več prihajalo do napak. To je ena naših glavnih nalog tudi v bodoče.«

»Kaj pa vam je v največje zadovoljstvo na vašem delovnem mestu?«

»Zelo sem zadovoljen, da naša kontrolna služba pri svojih problemih ni osamljena. Vesel sem, da naše probleme rešujemo skupaj z ostalimi službami in TOZD. Vesel sem tudi vsakega uspeha, saj se zavedam, da je le-ta posledica strokovnega in načrtnega skupnega dela.«

Ko sem tov. Reispa vprašal, če se spominja kakega prijetnega dogodka, mi je odgovoril, da bi se težko odločil za konkretni primer. Poudaril pa je, da je bilo v teh 27 letih zaposlitve pri nas veliko prijetnih in tudi neprijetnih stvari. Najraje se spominja delovnih uspehov naše delovne organizacije.

»Kako pa izkoristite prosti čas?«

»Zdravstveno stanje mi ne dovoljuje večjih naporov, zato mi je v največje zadovoljstvo, če sem v naravi.«

Moj moto življenja je: čim več gibanja na svežem zraku.

Poleg izletov v naravo si privoščim skoraj vsako leto tudi izlet s privatno agencijo po domovini ali pa tudi v tujino.

Zelo me zanima življenje ljudi pri nas ali pri ostalih narodih. Človek pa na teh potovanjih поблиže spozna tudi zgodovinske in kulturne znamenitosti in s tem obogati svoje poglede na svet.

Rad berem tudi knjige. Zanimajo me predvsem potopisna

dela, v katerih spoznaš življenje narodov drugih celin in pa seveda njihovo zgodovino. Včasih preberem tudi kakšno delo, ki opisuje vojaške dogodke po svetu. Večkrat obiščem tudi gledališče. Poleg vseh teh osebnih zadev sem tudi družbenopolitično aktiven. V krajevni skupnosti sem bil do nedavnega član temeljne delegacije za zbor krajevnih skupnosti. Zdaj delam v več komisijah pri SZDL in sem član sveta krajevnih skupnosti.«

»Ali si želite kakšnih izboljšav v službi, ki jo zdaj vodite?«

»Poleg stremeljenj, da bi delo še izboljševali in v večji meri delovali v preventivnem smislu za izboljšanje kakovosti dela in izdelkov, je naša skupna želja, da bi razširili naš fizikalni laboratorij. S tem bi se nam pogoji dela zelo izboljšali, omogočeno pa nam bi bilo bolj sistematsko delo. Manjka nam prostora za arhiviranje raznih vzorcev, manjka nam večja delovna miza, na kateri bi lahko pregledali tudi večji kos blaga.«

Z razširitvijo fizikalnega laboratorija bi šli lahko tudi v širše raziskave narejenih izdelkov, napak na teh izdelkih in vzrokov, zaradi katerih je prišlo do reklamacij.«

»Kaj pa vaše osebne želje?«

»Želim si zdravja in miru, še naprej takega prijateljstva in sodelovanja pri reševanju raznih problemov. Že tako tradicionalni dobri odnosi naj bi ostali taki kot so, saj človek skoraj polovico dneva preživi v delovnem okolju tovarne, zato posamezniku ni vseeno, kako in v kakšnem vzdušju preživi delovni dan v tovarni.«

Tov. Reispu sem zaželel čimprejšnjo razširitev fizikalnega laboratorija in pa veliko delovnih uspehov ter zadovoljstva v osebnem življenju.

Marjan PEKLAJ

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se pri srčno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za prelepo darilo, ki me bo spominjalo na leta, ki sem jih preživela med vami.

Posebno se zahvaljujem tov. Albertu Šobi, Petru Peklaju in Antonu Krvinu za vse najlepše želje v pokoju, tov. Mariji pa za ves trud, ki ga je imela z menoj pri odhodu.

Celotnemu kolektivu pa želim še mnogo uspeha pri nadaljnjem delu in medsebojnem razumevanju.

Milka MERHAR

Delegati so izvoljeni

V letošnjem letu smo izvolili delegate v samoupravnih organih na ravni delovne organizacije, v TOZD in DSSS. Prav tako smo volili delegate za zbor združenega dela in za samoupravne interesne skupnosti.

Na letnih konferencah oziroma na občnih zborih pa smo izvolili nova vodstva družbenopolitičnih organizacij.

Objavljamo spisek naših delavk in delavcev, ki smo jim zapuili funkcije v bodočem mandatnem obdobju. Vsem želimo mnogo uspehov pri bodočem delu.

SAMOUPRAVNI ORGANI:

DELAVSKI SVET DO:

TOZD SUROVA TKANINA:

Babotov Aleksander
Hercegovac Čamil
Jandrijevič Ana
Jelovčan Anton
Kogovšek Jelka
Novak Jakob
Pantar Minka
Prešiček Jelka
Primec Bernarda
Pufek Vera
Rotar Adolf
Rozman Milka
Tomc Anton
Zalar Mira

TOZD GOTOVA TKANINA:

Antič Ivan
Jerše Terezija
Lindič Danica
Rebselj Rezka
Terbec Stevan
Turk Janez
Žagar Anica

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE:

Cankar Pavle
Lesica Jure
Marinko Janez

TOZD PREDILNICA LAŠKO:

Juvan Franc
Kačur Jože
Kovač Karel
Naglič Alojzija
Pikl Elizabeta

DELOVNA SKUPNOST: SKUPNIH SLUŽB:

Kosmač Marjeta
Mohar Pavla
Zebec Margareta

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DO:

TOZD SUROVA TKANINA:

Skrbinšek Jože

TOZD GOTOVA TKANINA:

Kos Tatjana

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE:

Novak Franjo

TOZD PREDILNICA LAŠKO:

Horjak Miha st.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB:

Bremec Roža

SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA DO DEKORATIVNA:

TOZD SUROVA TKANINA:

Konda Stane — predsednik
Lekan Nada
Tomažič Janez

TOZD GOTOVA TKANINA:

Franko Marija
Šimić Helena
Urbančič Zdravko

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE:

Mrak Franc
Štupnik Janko
Založnik Drago

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB:

Kovačič Vlado
Krnc Irena
Poličnik Viktor — nam. preds.

ZUNANJI ČLANI:

Ahlin Andreja
Kocijan Majda
Sansoni Franc

TOZD SUROVA TKANINA:

DELAVSKI SVET:

Božič Štefka
Gajanovič Branko
Grmovšek Alojz
Kjic Franc
Konda Lado
Kozamernik Andrej
Konjar Viktor
Lutar Smilja
Nemec Tilka
Novak Jakob
Nuždič Rajko
Pečjak Ana
Pšak Stane
Pufek Vera
Rajh Štefka
Suhadolnik Ivica
Škrlič Darja
Varmaz Esad
Živojnovič Olga

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE:

Fras Marija
Pšak Stanko
Saftič Marija
Skrbinšek Jože
Trebušak Janez

TOZD GOTOVA TKANINA

DELAVSKI SVET

Anđelič Alojzija
Baraga Lada
Bračun Zinka
Bukovec Lidija
Dimitrijevič Vlado
Horvat Željko
Ilišević Ostoja
Jurievčič Franc
Kristanc Marinka
Mainarič Marija
Prosič Avguščina
Stanič Vito
Strmole Alojz
Štois Vlado
Žunič Refik

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Bičanin Mladen
Dimitrijevič Vlado
Kos Tatjana
Mainarič Marija
Škulj Stanislava

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE

DELAVSKI SVET

Cankar Ivan
Cankar Pavle
Čaušević Asim

Dovč Ciril
Lesica Jure
Marinko Janez
Žebovec Anton

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Novak Franjo
Piškur Anton
Založnik Drago

TOZD PREDILNICA

DELAVSKI SVET

Dernovšek Marko
Detiček Edvard
Frece Anton
Golob Katarina
Horjak Jelica
Kovač Karel
Kozmus Rozalija
Krajnc Ana
Lukič Vinko
Repič Alojzija
Sivka Avgust
Stiplovšek Ivan
Škoberne Romana
Travner Mira
Železnik Helena

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Horjak Mihael ml.
Peternel Marija
Zabukovec Marija

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD

Cerovšek Mihael
Kerin Jožefa
Krampušek Angela
Ojsteršek Karel
Razboršek Zdenka
Siljan Dušan
Vodišek Herta
Zor Marjan — čla DPS

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

Bezgovšek Emil
Brečko Terezija
Krampušek Danica
Medved Ferdinand
Šenjuga Ivan

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

DELAVSKI SVET

Bečan Vinko
Bernik Silva
Bremšak Štefka
Kosmač Marjeta
Kovačič Vlado
Krnc Irena
Mohar Pavla
Urbanija Jernej
Zebec Margareta

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Bremec Roža
Gaberšek Jože
Hočvar Olga
Knapič Cecilija
Škrbinc Alojzija

DELEGACIJE ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

TOZD SUROVA TKANINA

Ban Andrej
Bedenčič Ana
Breceljnik Jožica
Čarman Ivan
Mustar Marica
Plemenič Branko
Sečnik Janja

Tomc Tone
Vovk Silvo
Zalar Mira

TOZD GOTOVA TKANINA

Božič Marinka
Cedilnik Irena
Erjavec Zdenka
Jankovič Pelka
Krstič Drago
Ljubič Javorka
Pestotnik Franc
Ramič Alaga
Stanič Vita
Štingelj Jožefa

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE

Cankar Janez
Cesar Stane
Gubanc Janez
Jeršin Jože
Kogovšek Alojz
Lesica Jure
Peklaj Marjan
Tomšič Milan
Zavašnik Stane
Žebovec Anton

TOZD PREDILNICA

Bezgovšek Emil
Cepuš Ivanka
Grgurič Rozalija
Kačur Jože
Keršin Jožefa
Ojsteršek Karel
Skubič Heda
Zabukovec Marija
Zupanc Mihael

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Bricelj Zdenka
Dobnikar Franc
Gimpelj Jožica
Jambor Rada
Jamnik Nada
Janič Zoran
Mihevc Jožica
Premk Ana
Škrbinc Alojzija
Turšič Angelca

DELEGACIJA ZA SIS

TOZD SUROVA TKANINA

I. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Češnovar Marija
Jakšič Marjeta
Ofak Marija
Štingelj Jože
Valjavec Janez

II. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS KULTURE

Grajfoner Milan
Karu Milan
Kogoj Marta
Mištrafovič Kati
Mustar Marica

III. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS TELESNE KULTURE

Bivic Slavko
Cvetko Milan
Soklič Marija
Šinkovec Emil
Založnik Janez

IV. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZDRAVSTVA

Fras Marija
Lutar Smilja
Polajžar Angelca
Pozvek Pavla
Rotar Adolf

V. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS RAZISKOVANJA

Berginc Sergej
Goljar Darinka
Golob Andrej
Jelovčan Anton
Rotar Jože

VI. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS SOCIALNEGA SKRBTVA

Čamernik Jože
Lukančič Darinka
Purič Slavica
Urbančič Julka
Vrankar Ana

VII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS OTROŠKEGA VARSTVA

Bego Nuša
Brezarič Stjepan
Kralj Marta
Polše Štefka
Skočir Regina

VII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZAPOSLOVANJA

Horvat Marija
Pantar Minka
Solunac Milinka
Tošnjak Roman
Truđen Slavko

IX. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Remetič Milorad
Škrlj Janez
Urbanija Lojzka
Vinkovič Marija
Žinko Stane

X. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Javeršek Franc
Kristan Franc
Lesica Ana
Lukič Zagorka
Zorko Olga

TOZD GOTOVA TKANINA

I. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Bajec Marija
Mindek Hanija
Sieberer Metka
Škulj Stanka
Šoba Helena

II. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS KULTURE

Kotnik Janez
Letič Đoko
Vidic Danila
Žagar Anica
Žalig Lidija

III. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS TELESNE KULTURE

Bračun Zinka
Ilić Novica
Maraž Božo
Šabič Anka
Tomc Milena

IV. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZDRAVSTVA

Dragič Nebojša
Jordan Alojzija
Krajc Tatjana
Pograjec Terezija
Tkalec Ivica

V. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS RAZISKOVANJA

Jačimović Mira
Mendek Drago

Kogovšek Saša
Strmole Alojz
Tehovnik Brane

VI. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS SOCIALNEGA SKRBTVA

Franco Marija
Kupljenik Anica
Malečkar Kristina
Petrič Nikolaja
Terbec Stevan

VII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS OTROŠKEGA VARSTVA

Kosec Franciška
Klobučar Ana
Meglič Anica
Šimic Helena
Vadlja Kati

VIII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZAPOSLOVANJA

Bilban Meta
Grebenc Angelca
Samarđija Milivoj
Škander Fani
Vencelberger Rezka

IX. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Hadžić Hasan
Igličar Majda
Omanović Djafer
Rožič Marija
Zajc Marija

X. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Gregorčič Angelca
Janežič Ana-Marija
Nikolič Tilka
Pintar Anica
Sova Jožica

TOZD ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE

I. SPLOŠNA DELEGACIJA ZA SIS

Blaznik Vojko
Čori Ujkan
Dolničar Martin
Horvat Stjepan
Jugović Ivan
Kregar Janez
Piškur Anton
Sirnjak Franc
Šušteršič Franc
Založnik Drago

TOZD PREDILNICA

I. ZDRUŽENA DELEGACIJA (socialno skrbstvo, pokojninsko- invalidsko zavarovanje, stanovanj- sko gospodarstvo in zaposlovanje)

Kozmus Rozalija
Matoic Anka
Razboršek Stanislav
Šantej Helena
Sola Božo
Uratarič Etelka
Višnjar Drago

II. ZDRUŽENA DELEGACIJA (štipendiranje, SKIS, SIS mate- rialne proizvodnje, železniško go- sposdarstvo, vodno gospodarstvo, nafta, plin in ostalo)

Golob Mihael
Horjak Mihael st.
Knez Albina
Knez Engelbert
Kovač Karel
Levičar Ivan
Selič Marija

III. ZDRUŽENA DELEGACIJA (vzgoja in izobraževanje, razisko- vanje, otroško varstvo, zdravstvo, kultura in telesna kultura)

Krašovec Danica
Lokošek Miran
Peternel Marija
Požaršek Jože
dipl. ing. Prodan Vanda
Travner Mira
Wimmer Vida

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

I. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Bremec Roža
Đukić Lučka
Ferjančič Alenka
Kočar Milan
Rakovič Dragica

II. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS KULTURE

Bernik Silva
Istenič Stane
Kristan Alojzija
Laznik Vera
Prezelj Ivanka

III. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS TELESNE KULTURE

Bitenc Anka
Kogoj Dragica
Ravnik Miro
Stevanović Jadran
Vrbanič Marija

IV. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZDRAVSTVA

Kadič Marija
Oberster Henrika
Selko Ivanka
Veren Štefan
Žlebnik Danica

V. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS RAZISKOVANJA

Ferjančič Zdene
Kovačič Vladimir
Pezdir Janez
Poličnik Viktor
Simončič Tihomir

VI. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS SOCIALNEGA SKRBTVA

Bečan Marija
Grabner Marija
Krnec Irena
Okršlar Milena
Rehorič Liljana

VII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS OTROŠKEGA VARSTVA

Knapič Cicilija
Košir Marija
Lovšin Marija
Moštrokol Silva
Pardubsky Vladana

VIII. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS ZAPOSLOVANJA

Jurjevčič Terezija
Kosec Sonja
Stojkovič Nada
Vovk Helena
Zupan Dori

IX. POSEBNA DELEGACIJA ZA SIS STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Bevec Karolina
Klobučar Milka

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Modic Bogo
Velkoverh Božidar
Vižin Jožica

**X. POSEBNA DELEGACIJA
ZA SIS POKOJNINSKEGA
IN INVALIDSKEGA
ZAVAROVANJA**

Jerše Silva
Peklaj Sonja
Poberaj Anita
Tanko Marija
Vrhunc Neda

**KONFERENCA
OSNOVNIH ORGANIZACIJ
ZVEZE SINDIKATOV**

Jerman Oton — predsednik
Tušar Branka — sekretar
Fikfak Mafalda — blagajnik
Medle Vida
Štamcar Stane
Mežnarič Marica
Prebil Janez
Mirič Dragica
Knežević Anka
Gabrijel Janja
Vidrih Bernarda
Lukner Slavka
Zavašnik Stane
Čulk Ivan
Novak Leopold
Gaberšek Jože
Klobučar Milka
Kadič Mojca

**OOZS TOZD SUROVA
TKANINA — 1**

I. IZVRŠNI ODBOR

Bobotov Aleksander
Bečan Štefka
Eržen Rozka
Gorenjc Marija
Jakšič Marjeta
Kecelj Martina
Ložar Silva
Medle Vida — predsednik
Mežnarič Marija — blagajnik
Sunarič Jovo
Lisjak Slavka
Štamcar Stane — sekretar
Todosijevič Vajsina
Trebušak Štefka

II. NADZORNI ODBOR

Berzelak Ana
Nemec Tilka
Vidmar Dušan

**III. KOMISIJA
ZA ORGANIZACIJSKO
KADROVSKA VPRAŠANJA**

Ban Andrej
Bokal Marija
Čare Bojan

**IV. KOMISIJA ZA SOCIALNA
VPRAŠANJA**

Cvijič Anica
Kozamernik Andrej
Vrankar Ana

**V. KOMISIJA ZA ŠPORT
IN REKREACIJO**

Mesnar Dušan
Štamcar Stane
Vovk Silvo

**VI. KOMISIJA ZA PRIZNANJA
IN NAGRADE**

Debevc Slavka

Golob Andrej
Pirjevec Ljuba

VII. KULTURNA KOMISIJA
Suhadolnik Ivica

TOZD SUROVA TKANINA — 2

I. IZVRŠNI ODBOR

Bizjak Mojca
Bukač Terezija
Jakič Bernarda
Knežević Anka — blagajnik
Kočar Jovanka
Lukančič Franc
Marega Ida
Mirič Dragica — sekretar
Mučič Rezka
Prebil Janez — predsednik
Pufek Vera
Samastur Jakob
Trobec Jožica
Živojnovič Olga

II. NADZORNI ODBOR

Kočar Avgust
Lovrec Lenčka
Rajh Štefka

**III. KOMISIJA
ZA ORGANIZACIJSKO
KADROVSKA VPRAŠANJA**

Bezljaj Vinko
Marn Rozka
Stangelj Angelca

**IV. KOMISIJA ZA SOCIALNA
VPRAŠANJA**

Kranjec Marija
Sinkovec Emil
Rupar Francka

**V. KOMISIJA ZA ŠPORT
IN REKREACIJO**

Kočar Avgust
Soklič Marija
Sinkovec Emil

**VI. KOMISIJA ZA PRIZNANJA
IN NAGRADE**

Grum Janez
Murn Marija
Tomažič Marija

VII. KULTURNA KOMISIJA

Ponikvar Ivan

OOZS TOZD GOTOVA TKANINA

I. IZVRŠNI ODBOR

Bičanin Mladen
Cirar Marija
Gabrijel Janja — predsednik
Jačimovič Mira
Sankovič Pero
Lukner Slavka — blagajnik
Malečkar Kristina
Siječič Muste
Terbec Stevan
Vidrih Bernarda — sekretar

II. NADZORNI ODBOR

Čulk Jožica
Pintar Vinko
Vidič Danila

**III. KOMISIJA
ZA ORGANIZACIJSKO
KADROVSKA VPRAŠANJA**

Jačimovič Mira
Prošič Justi
Siječič Muste
Tehovnik Brane
Truden Nada

**IV. KOMISIJA
ZA SOCIALNA VPRAŠANJA**

Božič Marinka
Čulk Jožica
Kosec Franciška
Stangelj Jožica
Tomsic Stane

**V. KOMISIJA ZA PRIZNANJA
IN NAGRADE**

Dolinar Maks
Stojs Vlado
Vencelberger Terezija

VI. KULTURNA KOMISIJA

Vidrih Bernarda

**VII. KOMISIJA ZA ŠPORT
IN REKREACIJO**

Marož Božo
Pecaver marjan
Urbančič Zdravko

**OOZS TOZD ENERGETIKA
IN VZDRZEVANJE**

I. IZVRŠNI ODBOR

Cesar Stane
Čulk Ivan — sekretar
Dovč Caril
Dulič Bajro
Horvat Stjepan
Novak Leopold — blagajnik
Zavasnik Stane — predsednik

II. NADZORNI ODBOR

Cankar Pavel
Novak Franjo
Zebovec Anton

**III. KOMISIJA
ZA ORGANIZACIJSKO
KADROVSKA VPRAŠANJA**

Kogovšek Alojz
Novak Alojz
Taradi Mijo

**IV. KOMISIJA ZA SOCIALNA
VPRAŠANJA**

Cankar Pavel
Čori Ujkan
Štupnik Janko

**V. KOMISIJA ZA PRIZNANJA
IN NAGRADE**

Cankar Ivan
Čulk Ivan
Tomšič Milan

VI. KULTURNA KOMISIJA

Kavčič Iztok

**VII. KOMISIJA ZA ŠPORT
IN REKREACIJO**

Blažnik Vojko
Kregar Janez
Zavašnik Stane

OOZS PREDILNICA LAŠKO

I. IZVRŠNI ODBOR

Aleš Olga
Brečko Terezija
Čepuš Edvard — predsednik
Kovač Karl
Krampušek Danica — sekretar
Lokošen Miran
Marušič Truda
Ojsteršek Jelka — blagajnik
Požaršek Jože
Razboršek Zdenka
Travner Mira
Zabukovec Marica

II. NADZORNI ODBOR

Cepuš Ivanka
Deželak Karel
Jeršin Ivanka

OOZS DSSS

I. IZVRŠNI ODBOR

Bizjak Lidija
Gaberšek Jože — predsednik
Horjak Mojca
Istenič Stane
Kadič Marija — blagajnik
Klobučar Milka — sekretar
Moštrokol Silva
Skrbin Angela
Tušar Branka

II. NADZORNI ODBOR

Bricelj Zdenka
Modic Bogo
Petronijević Vasilije

**III. KOMISIJA
ZA ORGANIZACIJSKO
KADROVSKA VPRAŠANJA**

Bernik Silva
Kočar Milan
Kosec Sonja

**IV. KOMISIJA ZA SOCIALNA
VPRAŠANJA**

Merjasec Slavka
Tanko Marija
Vidmar Minka

**V. KOMISIJA ZA PRIZNANJA
IN NAGRADE**

Kosec Sonja
Modic Bogo
Neumann Tanjuša

VI. KULTURNA KOMISIJA

Kočevar Vladimir
Kragelj Franc
Prezelj Ivanka
Zupan Jakob

**VII. KOMISIJA ZA ŠPORT
IN REKREACIJO**

Prezelj Ivanka
Ravnik Miro
Tušar Branka

SEKRETARIATI OOZK

TOZD SUROVA TKANINA — 1

Vidmar Dušan — sekretar
Konda Stane — nam. sekretarja
Pirjevec Ljuba
Remetič Milorad
Berzelak Ana
Bego Nuša

TOZD SUROVA TKANINA — 2

Tomc Jože — sekretar
Sinkovec Emil — nam. sekretarja
Murn Marija
Gajanovič Branko
Živojnovič Olga

TOZD GOTOVA TKANINA

Bricelj Marko — sekretar
Kos Tatjana — nam. sekretarja
Dimitrijevič Vlado
Majnarič Marija
Blažnik Vojko

TOZD PREDILNICA

Kačur Jože — sekretar
Čepuš Edvard
Šola Božo
Skubic Heda
Čizmešija Nevenka

Odšli so v pokoj

FRANCKA KONČAN

Ko sem se želel pogovoriti s Francko Končan, so mi misli takoj zašle na srečanje pri njej doma na Babni gori, ko smo obiskovali bolnike. V tovarni smo dobili naslov in podatek, da Francka Končan stanuje na Babni gori, da je to pred Polhovim Gradcem in da se pri Belci čez most zavije na levo. Nato smo še spraševali mimoidoče in le prišli do pravega, ki nam je pokazal pot: »Tam gori

je Babna gora in še deset minut hoda do vasi. Tam je doma Francka.« Avto je dodobra izpihal svoja pljuča, da nas je pripeljal do Končanove hiše, od koder je lep razgled po vsem polhograjskem hribovju. Za nas, ki živimo v mestu, je tam gori pravi raj za počitek in sprostitvev. Za one tam gori pa poleg vsega lepega tudi mučna in dolga, včasih zasnežena, drugič z blatom pokrita pot v dolino. S soncem obsijana je ta pot kar prijetna, ponoči v zavetju gozdov pa je vsak zajček velika zver in se tudi najbolj junaška srca preselijo proti hlačam. Vsak delovni dan prepeščitati pol ure navzdol, pa na avtobus, ki te pelje v dvajset kilometrov oddaljeno tovarno. Tu pa se začne srečanje s sodelavci z enakimi stroji, z enako normo in po delu zopet na avtobus in dobre pol ure hoda navkreber, da prideš domov. Tako je Francka hodila dvaindvajset let. Vsakodnevnimi napori so bili prehudi in življenjske sile so ji opešale, Francka je morala v invalidski pokoj.

Ko se je prišla posloviti od sodelavcev, sem jo zaprosil za kratek razgovor. Ni mi tožila o dolgi poti, o težkem izmanskem delu tkalke, temveč se je zazrla v preteklost in mi začela pripovedovati o časih med drugo svetovno vojno: »Pri nas doma je bil sedež Glavnega štaba Slovenije vso zimo triinštiridesetega. Domovali so veliki voditelji slovenskega naroda: Edvard Kardelj, Boris Kidrič in drugi. Vsi štirje otroci in mati smo nosili pošto čez takratno nemško mejo na Osredok, Katarino ali kam drugam po polhograjskih hribih. Očeta so odpeljali že leta 1942, ko se je kot partizan oglasil doma. Italijani so ga odpeljali najprej na Rab in nato v Buchenwald, od koder se ni vrnil. Doma imam spravljen njegovo spomenico, ostali v družini pa smo prejeli red zaslug za narod.«

Ko sem jo vprašal, kaj bo sedaj delala v pokoju, mi je Francka povedala: »Sestro, ki ji zdravje ne služi preveč, bova redili kravico in obdelovali malo zemlje, da po vsakdanji življenjski ne bo treba v dolino in da poštarja prvega ne bom čakala že na vratih.«

Vsem skupaj je zaželela, da bi še vnaprej tako dobro gospodarili kot smo do sedaj.

Zahvalil sem se ji za razgovor in ji zaželel še veliko zdravja in miru na Babni gori.

Jaka NOVAK

OLGA DOLENC

Več kot tri desetletja je delala med nami.

»V Dekorativni sem se zaposlila leta 1948 pravzaprav po čudnem naključju. Tukaj je bil zaposlen moj oče. Ker so ga invalidsko upokojili, je prosil, če sprejmejo mene. Takrat je bil direktor Emil Sterlič, začasno pa je bil v kadrovski službi tov. Oblak.

Teden dni sem delala v skladišču v prvem nadstropju, ker so mislili, da bomo delali v dveh izmenah. Potem pa s tem ni bilo nič in so me razporedili na sukalni stroj SAVIO, kjer sem delala precej let, od tega tri leta v treh izmenah. Po porodniškem dopustu sem nekaj let delala samo v popoldanski izmeni, da sva lahko z možem izmenoma pazila na otroka. Planirana sem bila na križne stroje za predelavko. Takrat sem bila tudi večkrat v bolniškem staležu. Ne spominjam se natančno, vendar mislim, da je bilo okrog leta 1968, ko sem pričela previjati za normo. Razložili so mi, da zmanjšujejo režijo. Nisem bila jezna. Zamerila pa sem, ker mi ni nobeden pravočasno povedal. Precej časa sem nato delala po normi, pozneje pa, ko norme nisem več dosegala, sem bila razporejena na previjanje ostančkov, kjer sem delala do danes.

Večkrat se spominjam nazaj, kako sem pravzaprav prehodila to pot petintridesetih let. Šele danes se zavedam in znam primerjati, kakšna je razlika med današnjim dnem, ko odhajam in takratnim, ko sem prišla. Lahko rečem, da je bilo vedno treba delati. Razlika je le, da je sedaj veliko lažje. Stroji, statve, način dela, vse je drugače. Najhuje je bilo v drugem nadstropju, ko

PRERAZPOREDITEV DELOVNEGA ČASA V TOZD PREDILNICA

Zaradi pomanjkanja surovin do sedaj še ni bilo zastoja pri proizvodnji mikane preje. Pri proizvodnji polčesane preje pa so že bili zastoji tudi po en mesec ali še več. Da bi se izognili nadomeščanju izpadle proizvodnje zaradi višje sile ter zavedajoč se potreb TOZD »Surova tkanina«, je IO OOZS dal pobudo za prerazporeditev delovnega časa. O tej pobudi so razpravljale vse sindikalne skupine v TO. Dogovorili so se, da sedaj, ko surovin ni na zalogi, delajo ob prostih sobotah oz. dela prostih dnevih. Delo na soboto ali prosti dan se le evidencira za posameznega delavca, v primeru pomanjkanja surovin pa se mu priznajo in se OD izplačujejo po rezultatih de-

smo delali v treh izmenah. Poleti je bilo nezno vroče, pozimi pa mraz. Malico smo nosile s seboj. Razveselili smo se novice, da bodo kuhali klobase v sedanji ciklostirnici, še boljše pa je bilo leta 1971, ko smo dobili novo jedilnico.

In vendar naša mladina tega ne zna ceniti. Mislim, da je vse skupaj preveč demokratično. Ni nobene prave discipline. Mi smo si včasih znali drugače organizirati: bodisi privatno življenje, bodisi delo. Morali smo si znati v marsičem pomagati, ker smo vedeli, da druge nimamo česa pričakovati. Stanovanje nisi dobil, zato si moral varčevati, varstva ni bilo, zato si si moral organizirati izmenično delo z možem. Če si imel doma starše, nisi dobil bolniške za nego svojega otroka. Danes je to drugače. Nekaterim ni treba niti s prstom migniti, pa že dobijo stanovanje, varstvo... Prav je tako, vendar mislim, da bi se zato mladi morali še v večjo vneto lotiti dela in graditi bodočnost za generacije, ki bodo za nami.

V Dekorativni sem se vedno dobro počutila. S sodelavci smo se dobro razumeli. Sem ter tja pride tudi do kakšnih nesporazumov, vendar je to ponavadi povsod prisotno. Nikoli nisem preišljevala, da bi zamenjala službo.«

Tako mi je pripovedovala svoje vtise Olga zadnji dan 11. marca, ko je še delala. Verjetno bi imela še kaj povedati, vendar se v petintridesetih letih tudi veliko pozabi.

Hvaležni smo Olgi za ves trud, ki ga je vložila v teh letih in ji želimo veliko zdravja in osebnega zadovoljstva.

Dušan VIDMAR

la. Možno je tudi v dogovoru z organizatorji dela, da se ure, ki so bile narejene v prostih sobotah ali prostih dnevih, izrabi-jo kot proste ure. Skupaj torej bi delavci morali imeti v povprečju 42 ur na teden v letu 1982.

V TOZD se delavci zavedajo, da je treba v sedanjem težkem gospodarskem trenutku vložiti čim več naporov za doseganje zastavljenih planskih nalog. Kljub velikim težavam glede oskrbe s surovinami smo prepričani, da bomo plan za prvo polletje prav gotovo 100-odstotno realizirali. Kljub takim ukrepom pa stroški proizvodnje še nenehno naraščajo.

Božo ŠOLA

DSSS

Simončič Tihomir — sekretar
Modic Bogo — nam. sekretarja
Janič Zoran
Kosec Sonja
Nikolič Maruša

VODSTVO OOZSMS DEKORATIVNA

KOORDINACIJSKI SVET
OOZSMS DEKORATIVNA

Tušar Branka — predsednik
Stariha Tone — sekretar
Brezarič Štefan
Sunarič Jovo
Tehovnik Brane
Jačimović Mira

OOZSMS TOZD SUROVA TKANINA

Brezarič Štefan — predsednik
Sunarič Jovo — sekretar
Trepše Matjaž
Masličič Anita
Mištrafović Kati
Bezjak Igor
Dragan Jože

OOZSMS TOZD GOTOVA TKANINA, ENERGETIKA IN VZDRŽEVANJE, DSSS

Tehovnik Brane — predsednik
Jačimović Mira — sekretar
Merčun Milan
Bačnik Janez
Ilišević Ostoja
Bukovec Lidija
Založnik Drago

Predstavljamo vam kurirja v DSSS Viktorja Kemperla

Med deli, ki jih delavci bolj malo poznamo, je verjetno tudi delo kurirja v DSSS. Bolj pa nam je poznan tov. Viktor Kemperle, ki opravlja to delo. Gotovo ga je že vsak videl, ko se je peljal z motorjem mimo nas, in to ob vsakem vremenu, poleti ali pozimi. Prav gotovo to delo ni tako lahko, kot bi marsikdo od nas mislil, saj zahteva precej naporov in tudi na zdravje slabo vpliva.

Najin pogovor sva pričela z vprašanjem, kdaj je prišel v Dekorativno in kakšno delo je takrat opravljal. Povedal je: »V tovarno sem prišel pred 21 leti in toliko časa tudi že opravljam delo kurirja. V začetku sem imel mnogo težav, saj nisem poznal sodelavcev in tudi ne

Ljubljane, vendar pa so se ti problemi sčasoma vsi rešili. 15 let sem svoje delo opravljal na motorju ob vsakem vremenu, kar je pustilo posledice mojemu zdravju. Sedaj pa imam že eno leto »fička«, s katerim mi je delo precej olajšano.«

Ker večji del delovnega časa opravi izven tovarne, sem ga vprašal, kakšen je njegov delovni dan.

»Moj delavnik se prične ob 6. uri zjutraj, ko pobrem pošto in razne naloge in odidem. Okoli 8. ure se vrnem po vrednostne papirje in denar, okoli 13. ure pa odnesem še razne pake in pošto, ki se je še nabrala in jo je potrebno še isti dan poslati naprej. Vse te dokumente je treba oddati na različne naslove od bank, službe družbenega knjigovodstva, pošte, poslovnega združenja, skupnosti za zaposlovanje, do skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in še kam. Poleg tega nabavljam tudi karte za gledališke predstave. Včasih

moram iti v mesto tudi po petkrat na dan, če je potrebno, tako da sem večkrat po končanem delu zelo utrujen.«

Na vprašanje, kako se počuti pri svojem delu, je povedal: »Na delo sem se že tako privadil, da bi težko delal kaj drugega. Je pa delo dosti težko, saj imam veliko opravkov z ljudmi, pri delu pa moram biti vesten in pošten, saj se v moji torbi nahajajo večkrat precejšnje vrednosti.«

Viktor kaj več o svojem delu ni povedal, vendar pa sem prepričan, da to delo z veseljem opravlja, da ima velik čut odgovornosti, rad pomaga sodelavkam in sodelavcem. Ve, kaj je njegova prva naloga, kar sem opazil ob najinem pogovoru, ko je najprej opravil do konca svoje delo, potem pa sva se pogovorila.

Na koncu sem se Viktorju zahvalil za razgovor in mu zaželel še veliko uspehov.

Marko BRICELJ

Družbena samozaščita

Družbeno samozaščito tvorijo številne, posamezne ali med seboj povezane, zlasti preventivne aktivnosti, ukrepi in dejanja, ki jih izvajajo posamezniki, družbenopolitične in samoupravne organizacije ter skupnosti in družbenopolitični, samoupravni ter državni organi, posebej pa še specializirane in strokovne službe. Vse to je mogoče doseči le s stalnim političnim delom ter organiziranjem zveze komunistov in drugih zavestnih sil, vključenih v enotno fronto njihovega delovanja, to je v socialistično zvezo.

Družbena samozaščita se uresničuje predvsem v temeljnih samoupravnih skupnostih, to je v krajevni skupnosti in temeljni organizaciji združenega dela, kjer delovni ljudje in občani dejansko neposredno uresničujejo svojo pravico in izpolnjujejo dolžnost varovanja ustavne ureditve, samoupravnih pravic, človekovih svoboščin, družbenega in zasebnega premoženja in nedotakljivosti osebnosti. V tem je tudi smisel podružbljanja varnosti, saj je naš temeljni in neposredni cilj graditev takega varnostnega sistema, ki ustreza socialistični samoupravni ureditvi. Ugotovili smo že, da je takšno podružbljanje tega področja nujno glede na smer našega celotnega razvoja družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov, v katerih postajajo delovni ljudje no-

silci odločanja o vseh pogojih življenja in dela ter rezultatih svojega dela in jih sami ščitijo pred odtujevanjem, ščitijo pa tudi pravico do odločanja.

Tako je temeljna organizacija združenega dela osnovna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanjih svojega družbenoekonomskega položaja, med drugim seveda tudi o vprašanjih zaščite. Delovni ljudje in občani uresničujejo svoje interese tudi v krajevni skupnosti, kjer se združujejo v naselju, delu naselja ali v več posameznih naseljih. Uresničujejo jih skupaj z organizacijami združenega dela ter združeni v družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah ter društvih. Sestavni del uresničevanja ter interesov je seveda tudi njihovo varovanje.

Delovni ljudje in občani v temeljni organizaciji in krajevni skupnosti seveda organizirano razvijajo in uveljavljajo samozaščitne dejavnosti ter ukrepe. Pri tem so pomembne številne družbenopolitične aktivnosti, ki zlasti prispevajo k odgovornosti, osveščanju in varnostni kulturi. Sestavni del samozaščitne aktivnosti in zavarovanja delovnih in življenjskih pogojev ter interesov, odnosov in pravic je tudi preučevanje, preprečeva-

nje in odpravljanje vzrokov, pojavov in posledic njihovega ogrožanja (ogrožanje ustavne ureditve oziroma ustavnega položaja delovnih ljudi, različne pojavnosti oblike vznemirjenosti, politična, moralna in materialna škoda, ogrožanje življenja ali zdravja delovnih ljudi in občanov, ogrožanje premoženjske varnosti občanov, kršenje javnega reda in miru, prometne in elementarne nesreče, požari itd.).

Tako sedaj v skladu z ustavo in omenjenim zakonom delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti in temeljni organizaciji s statutom in programom samozaščitne aktivnosti ter var-

nostnih ukrepov sami določijo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, to je, določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov, delavskega sveta, sveta krajevne skupnosti oziroma drugih samoupravnih organov, posebej pa pristojnega organa za družbeno samozaščito.

Samoupravno določen organ za družbeno samozaščito je odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi delavski svet oziroma svet krajevne skupnosti, in sprejema, usmerja ter izvaja naloge na področju družbene samozaščite.

Vladimir KOČEVAR

Učinkovito branje gradiva

Nadaljevanje iz prejšnje številke

c) Razumevanje pomena besed in besednih enot

Namen branja, bolj počasnega ali bolj hitrega, je razumevanje in zapomnjenje prebrane vsebine. Nima nikakršnega smisla »hitro« brati, pri tem pa ne doumeti vsebine. Prav s hitrim branjem želimo omogočiti večje razumevanje. To je mogoče, kot smo že dejali, če smo pri branju usmerjeni na stavčne dele, ki pomenijo miselne enote. Aktivno moramo iskati pomenske enote. To se pravi, da sta naša miselna aktivnost in gibanje naših oči res osredotočena na tisto, kar smo pravkar zaznali (prebrali), toda hkrati moramo nekoliko misliti nazaj (kar smo že prebrali) in naprej (predvideti, kaj bomo najbrž prebrali) in to sproti med seboj povezovati. Z drugimi besedami, ločimo aktivno branje od pasivnega branja.

č) Napačen odnos in stališče do branja

So posamezniki, ki jim glede sposobnosti za branje ničesar ne manjka, imajo tudi obširen besedni zaklad, kljub temu pa so negativno usmerjeni do branja.

MOŽNOSTI IZBOLJŠANJA

1. Nadomeščanje vida s sluhom. Nekateri so že v osnovni šoli raje poslušali kot brali. Kar se je bilo treba naučiti, so zvedeli iz ust učitelja ali sošolca. V poznejših letih, na delovnem mestu, takšni raje vprašajo sodelavce, kot da bi pogledali v knjigo. Včasih se nekaterim zdi, da je branje izguba časa in da je veliko bolj učinkovito vprašati. Kakorkoli, ko je takšen posameznik postavljen pred kup gradiva, ki ga mora prebrati, je ves nesrečen. Ne kaže drugače, kot da spremeni svoj dosedanji odnos do branja oziroma sprejemanja informacij.

2. Usmerjenost h govorjenju. Precej je takih, ki že pri začetku branja začno govoriti; če pa ni v bližini kolegov, članov družine, pa začno razmišljati o tem in onem. Ne morejo se prav zbrati. Ti potrebujejo precej lastnega zavestnega napora in spodbude drugih (včasih tudi ostrih pripomb), če hočejo prebrati obsežnejše gradivo.

K napačnim odnosom in stališčem do branja prištevamo še neustrezne navade in dosedanje izkušnje pri branju, nezadostno prakso pa tudi lenobo ali pomislek, da nismo zmožni

zboljšati hitrosti in razumevanja pri branju.

d) Slaba koncentracija

Pozornost nam je potrebna za hitrejše branje, globlje razumevanje in zapomnjenje ter za odvrčanje motenj, ki prihajajo iz notranjega ali zunanega okolja. Koncentracija ni posebna zmožnost (kot talent), ampak sposobnost, ki jo je moč razviti. Sposobnost koncentriranja, osredotočenja naše pozornosti lahko merimo.

Kako lahko razvijemo usmerjamo in vzdržujemo pozornost?

1. Delajmo pod pritiskom časa. Postavimo si določen čas, v katerem mora biti delo (branje) opravljeno. Skušajmo pri tem vztrajati.

2. Samonagrajevanje. Če bomo določeno delo opravili o pravem času, si obljubimo majhno nagrado v obliki odmora ali športa.

3. Osrednja misel. Imejmo v mislih bistveno idejo, ki kot »rdeča nit« poteka skozi tekst. Držimo se je in je ne izpustimo, ko nanjo vežemo stranske in podrobne misli.

4. Povezovanje in ponavljanje. Večkrat povežimo novo s starim, tako da se nit ne pretrga, s tem nam postaja vsebina vedno bolj znana. Ni napačno, če se ob prebrani strani ali poglavju na kratko ustavimo in na hitro preletimo, ponovimo, kar si moramo zapomniti.

5. Zanimanje za odgovornost. Skušajmo ugotoviti, kaj bi nas utegnilo zanimati v tekstu. Zanimanje ne pride samo od sebe, treba ga je poiskati. Če ga ne najdemo, prevzemimo nase odgovornost, da bomo morali prebrano gradivo povedati drugim oziroma ga kakorkoli uporabiti.

6. Kritična stališča do gradiva. Koncentracijo precej zboljšamo, če smo kritični do vsebine gradiva. Med branjem se sprašujemo: Ali je to v skladu s tem, kar je avtor doslej povedal? Ali se s tem lahko strinjам sam, ali se s tem strinjajo drugi? Kaj je zanimivo in kaj se spleča zapomniti? Ni treba vsega sprejeti kot suho zlato, o čem lahko tudi dvomimo!

7. Delovne navade in okolje. Po možnosti imejmo isti prostor in pripomočke za študij. Ista okolica nas sama od sebe potegne v večjo pozornost. Nekateri dosledno ločijo prostor in položaj telesa za »lahko«

branje in za »resno« branje. Tudi odmori so pomembni. Bolje je več kratkih odmorov, ki so izpolnjeni s fizično aktivnostjo, npr. da vstanemo in naredimo nekaj korakov, kot manj daljših odmorov, ali pa, da se silimo k branju in ne dovolimo nikakršnih odmorov.

8. Vzvišenost nad motnjami. Obstaja veliko motenj, notranje kot so skrbi, različni interesi, in zunanje, kot ropot, nemir in drugo. Vseh motenj se

ne da odpraviti. Naučiti se moramo, da se povzpnejo nadnje, da jih zanemarimo, jih ne slišimo, ne vidimo in ne občutimo.

Kot vidimo, je precej ovir, ki jih je treba vsaj upoštevati, če že ne premagati, če želimo zboljšati tehniko branja. Za zboljšanje prav gotovo ni preproste formule, ampak je treba vztrajno poskušati, kako bi to dosegli.

(Iz knjige Delegat v samoupravni praksi)

Ali smo kulturni?

Kultura. Izraz, ki ga slišimo vsak dan, ga beremo in pogosto tudi sami izgovarjamo. V zadnjem tednu sem povprašal nekaj sodelavcev in znancev, kaj jim pomeni izraz kultura. Odgovori so bili presenetljivi: da vsaj enkrat mesečno prebereš knjigo; da se znaš lepo vesti pri pogrnjeni mizi; da greš včasih v gledališče; da se kulturno prevažáš v mestnem potniškem prometu; da si lepo obleden itd.

Presenetilo me je, kako bogata je človeška domišljija in kaj vse si predstavljamo v eni besedi. Prav gotovo poznamo mnogo vrst kulture: kulture narodov in narodnosti, glasbeno kulturo, srčno kulturo, kulturo življenja, kulturno udejstvovanje in še mnoge druge kulture. Ni moj namen, da bi poglobljeno razmišljal o pojmu kulture in pomenu te besede.

Rad bi opozoril na nekatere drobne, na videz manj pomembne dogodke, ki v vsakdanjem življenju kažejo na našo kulturo.

Pred nekaj dnevi sem popolne čakal na avtobusni postaji, da se odpeljem v center mesta. Stal sem v skupini čakajočih, ki je štela približno petnajst ljudi. Pričelo je deževati in nekateri so imeli s seboj dežnike, ki so jih odprli ob prvih kapljah dežja. Med nami je stal tudi mlad fant, brez plašča ali površnika. Deževalo je vedno močnejše. Vsakdo izmed nas čakajočih z dežniki je gledal tega fanta, ki so mu po obrazu tekale debele deževne kaplje na njegovo svetlo obleko, ki je bila vedno bolj mokra. Nihče pa ni rekel dve besedi ali stopil nekaj korakov do njega in ga povabil, da pod njegovim dežnikom počaka do prihoda avtobusa. O kakšni

kulturi bi lahko govorili v tem primeru?

Dan ali dva kasneje sem čakal v vrsti v novi samopostrežni trgovini. V vrsti pri sosednji blagajni je čakala tudi mati z majhnim otrokom v rokah. Malček se je očitno naveličal čakanja in je pričel vedno bolj jokati in otepati z rokami in nogami. Mamica ga ni mogla umiriti, kajti njegov neusmiljeni jok je bil vedno glasnejši in gotovo je želel priti čimprej domov, da bi lahko jedel kosilo, kajti med jokom je bilo slišati besede: »Pojdimo domov.« In vendar ni nihče rekel mater, naj gre mimo vrste do blagajne. Ne, vsi v tej vrsti so samo gledali mater z otrokom, ki jim je očitno šel na živce. Marsikdo si je verjetno mislil, češ, naj mati s takšnim otrokom ostane doma. Toda mati je vzela otroka v vrtcu in na poti iz službe je morala kupiti nekaj nujnih živil. Kje je bila tu naša kultura?

Obiskal sem kulturno prireditve v naši delovni organizaciji. Nastopal je znani slovenski gledališki umetnik. Skupno s svojci nas je bilo okrog 80, čeprav nas je zaposlenih nad 1100 delavcev. Ali res ne znamo ceniti lepe slovenske besede, ki je razumljiva prav vsakomur? Tudi tako se kaže naša kultura!

Vsi ti — in mnogi drugi vsakdanji primeri so izraz naše kulture ali bolje zapisano »kulture«. Razmislimo o svojem ravnanju, o svojih stališčih, o svoji kulturi in se vprašajmo: Kako je z mojo osebno kulturo? Poskusimo na postavljeno vprašanje iskreno odgovoriti in videli bomo, da odgovor ni lahek. Poskusimo storiti kaj, da bo odgovor vsaj malo lažji!

Vladimir KOČEVAR

Navodilo za dietno prehrano

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Juhe:

Vse mesne juhe. Dodamo jim dovolj jajc, rezancev, riža, juhe s smetano.

Solate:

Mesne in ribje, obilno vezane z majonezo. Pripravimo jih iz dovoljene zelenjave, pomešane z jajci, majonezo in s smetano.

Omake:

Pripravimo jih brez mleka in zagostimo z rumenjacom ali s smetano.

Začimbe:

Dovoljene.

PREPOVEDANO

Kri, divjačina, krvavice.

Mleko in vino v večjih količinah, žganje, likerji, močne alkoholne pijače.

Zelo alkalna živila: sladkor, močno sladke jedi, paradižnik, korenje, špinata, solata, marelice, pomaranče, rozine.

DELNO PREPOVEDANO

Manj alkalna živila: krompir, ohrovt, šparglji, fižol v zrnju, jabolka, hruške, banane.

Nadevana zelenjava je dovoljena samo kuhana.

3. DIETE PRI AKUTNEM IN KRONIČNEM VNETJU ŽOLČA IN ŽOLČNIH KAMNOV

Obroki	Diete po žolčnem napadu (7—14 dni)	
Zajtrk	Čaj (sladkor, 3 žlice posnetega mleka, prepečenec, keksi)	sluzasta juha ovseni kosmiči
Malica	jabolčna čežana	čaj s sladkorjem
Kosilo	sluzasta juha zelenjavna prikuha kuhano pusto meso sadni sok	krompirjeva juha zelenjavna omleta fina kuhana zelenjava jabolčna čežana
Malica	jabolčna čežana, keksi	sadni sok, keksi
Večerja	mlečni riž, posneto mleko, sadni sok	sluzasta juha z rezanci brez jajc sadna čežana

DODATKI: med obroki po želji veliko mlečnih tekočin, predvsem zjutraj na tešče in zvečer pred spanjem.

Obroki	Diete izven napadov (varovalna žolčna dieta)	
Zajtrk	bela kava z mlekom kruh z medom marmelada	čaj z mlekom kruh, sirček
Malica	posneto mleko zrelo olupljeno sadje	zrelo olupljeno sadje
Kosilo	čista mesna juha dušeno, pečeno meso zelenjavna prikuha krompir, riž, testenine sadna solata	sadni sok skutin narastek ali zelenjavno — mesna enolončnica puding
Malica	jogurt, keksi	posneto mleko, keksi
Večerja	zelenjavno — mesna solata, sadje	mlečni riž, sadje, sadni sok

Dietni režim prehrane:

1. Pri žolčnem napadu (vnetju žolčnika ali žolčni kamni) dajemo samo po požirkih malo sladkega čaja: kamilični ali razne čajne mešanice, skozi ves dan (1—2 dni).

2. Ko se bolnikovo stanje nekoliko izboljša, damo poleg tega še tople sveže sadne sokove in pretlačene kompote (2—3 dni).

3. Po dveh do treh dneh damo že nemastne juhe, čiste ali zakuhane z zdrobom, rižem, te-

steninami; razredčeno in posneto mleko; prepečenec in kekse itd. (Dieta po žolčnem napadu traja 7—14 dni).

4. Dieta izven žolčnih napadov je varovalna žolčna dieta, ki vsebuje zelo malo lipidov (30—40 g), oziroma največjo možno količino, ki še ne povzroči žolčnih napadov — bolečin.

5. Prepovedana živila in jedi:

Zelo mastno meso in ribe, perutnina, gos, raca, jetrta, ledvice, možgani, slanina;

jajčni rumenjaki, polnomastno mleko, smetana, jedi z veliko olja, masti, margarine, masla, ocvrte jedi.

Vsa peciva in torte z veliko maščobe in jajc, suho sadje, lešniki, orehi, mandeljni.

Vse ostre začimbe; konzervirano meso in zelenjava.

6. Dovoljena živila in jedi:

Kruh, žitni izdelki, riž, te-

stenine brez jajc, krompir, stročnice le v majhni količini dobo kuhane in pretlačene, razne vrste pustega mesa, posneto mleko, zelenjava — kuhana in surova (sveža, mlada), sladkor, med, marmelada, maščobe le do dopustne količine, pecivo z malo maščobe (puđing, keksi, sadne torte, aspiki), sadje in kompote.

1. DIETA PRI DRISKAH in priprava hrane:

vrsta menuja	posamezne jedi po menutih			
	I. dan	II. dan	III. dan in naprej	
zajtrk	čaj s saharinom	mehko kuhano jajce prepečenec	prepečenec ali star kruh	
malica	čaj s saharinom	naribana jabolka	mehko kuhano jajce, kruh	
kosilo	čaj s saharinom	korenčkova juha s poširanim jajcem prepečenec	nemastna tel. juha, dušen pišč., pire krompir, zelenj. kaša, jabolčna čežana s saharinom	
malica	čaj s saharinom	čaj s saharinom keksi	čaj s saharinom keksi	
večerja	čaj s saharinom prepečenec	skuta prepečenec naribano jabol.	kuhan zdrob ali riž na polovičnem mleku, sadna čežana ali kompot s saharinom	
ostali dopoln. obroki	isto	čaj s saharinom	po želji čaj s saharinom, razredčeni sadni sokovi	
os. skup. jedi in pijač	vrsta jedi in pijač	kol. živil, pijač na 1 osebo	vrste živil in pijač	način priprave
čaji	ruski čaj	1 žlica 2 dcl	ruskega čaja vode	čaj kuhamo 5 minut in precedimo
	prežganka	1 žlica 2 dcl	bele moke vode	moko prepražimo do rjave barve, prelijemo s hladno vodo in dobro prekuhamo, solimo
	rižev sluz	1 žlica 2 dcl	riža vode sol	riž skuhamo v slani vodi in vse pretlačimo
Jušnate jedi	krompirj. pire juha	15 dkg 2 dcl	krompirja vode sol	olupljen krompir razkuhamo v slanem kropu in pretlačimo
	kakao na vodi	1 žlica 2 dcl	kakaa vode	kakao vmešamo z malo mrzle vode, prelijemo s kropom in kuhamo 5 minut
	korenčk. kaša	30 dkg 1 dcl	mlad. kor. vode	korenček ostrgamo in dušimo do mehkega; pred serv. pretlačimo in solimo
Krašaste jedi	jabolčna kaša	30 dkg 1 dcl	jabolk vode	jabolka dušimo ali pečemo ter pretl., lahko dodamo saharin
	zdrob na vodi	30 dkg 1 dcl	zdroba vode sol	zdrob skuhamo do mehkega v slanem kropu
	mesna kaša	15 dkg	tel. mesa voda za kruh	meso očistimo kož in žil, ga dobro skuhamo in sesekljamo tik pred serviranjem

ca. 1100 kkal.

75 B

36 M

120 OH

in navodilo z recepturami

SHUJŠEVALNA DIETA

Dnevni obroki	I.	II.	III.
Zajtrk	1 pečeno jajce 1 žlica olja, 5 g rezina črnega kruha, 30 g čaj, žitna kava brez slad.	pusta šunka 60 g rezina črnega kruha 30 g žitna kava brez sladkorja	sirček 60 g rezina črnega kruha 30 g čaj s posnetim mlekom 200 g
Malica	pomaranča 100 g posneto mleko 200 g	jabolko 100 g kefir iz posnetega mleka 200 g	jabolko 100 g kislo mleko iz posnetega mleka 200 g
Kosilo	čista gov. juha — nemastna — kuhano pusto meso 120 g kuhana zelenjava: cvetača, zelje, špinača 200 g sadna solata brez sladkorja 200 g	sadni sok, 100 g obloženo jajce (200 g zelenjave, 2 poširana jajca) sadni kompot brez slad. 200 g	zelenjavno-mesna enolončnica (200 g zelenjave, 120 g pustega mesa, 1 žlica olja) sadje 200 g
Malica	posneto mleko 250 g rezina črnega kruha 25 g	kefir iz posnetega mleka 250 g, rezina črnega kruha 25 g	kislo mleko iz posnetega mleka 250 g rezina črnega kruha 25 g
Večerja	zelenjavna mesna solata: 200 g zelenjave, 90 g pustega mesa	pol hrenovke rezina kruha 25 g sadje 200 g	skutin namaz 90 g rezina kruha 25 g sadje 200 g
Dodatki	Po želji šipkov čaj brez sladkorja, radenska slatina, žitna kava brez sladkorja itd.		

NAVODILO Z RECEPTURAMI

1. Poljubno lahko zamenjamo posamezne obroke hrane v okviru zajtrka, malice, kosila in večerje.

2. Točno se držimo predpisanih količin hrane, oziroma prehrabnega režima. Kjer ni navedenih količin, lahko vzamemo poljubno količino živil.

3. Jedilnik (vse tri variante) vsebuje okoli 1100 kkal. Dodatki (kosilu, večerji, zajtrku ali malici) zvišujejo kalorično in biološko vrednost celodnevne obroka hrane.

4. **Dovoljena živila:** telečje, piščančje, kunčje, jagnetina, govedina, divjačina, bele ribe (vse pusto meso), hrenovke, pusta šunka, mlečne (posne-močnata živila z malo moke), vse vrste zelenjave in sadja, mlečne (posneto mleko) in sadne pijače; vino, kava le po posvetovanju z zdravnikom; domače začimbe so dovoljene, sol omejimo.

5. **Nedovoljena živila:** vsa zelo mastna živila, svinjska mast, vsa drobovina, suhe klobase, mastne ribje konzerve, pitana kokoš, mastno mleko in zelo mastni pikantni siri, vse mastne slaščice (mastne torte, ocvrtje, slaščice).

6. **Priprava hrane:** živila le kuhamo, dušimo, pečemo na žaru; maščobo dodajamo naknadno. Zgoščevalna sredstva: prežganje na suho, podmet, maslena kroglica.

7. **Priprava nekaterih dietnih jedi:**

Goveja juha: juho skuhamo, ohladimo, posnamemo maščobo ter pred serviranjem pogrejemo.

Jajčni rojal: beljake s šibo rahlo vmešamo ter vlijemo v kozico, obloženo s papirjem. Kuhamo v vodi 30 minut.

Dušeno meso: meso opečemo (žlička olja) in ga preložimo v drugo kozico, dodamo žlico vode in dušimo do mehkega.

Zelenjavno-mesna enolončnica: poljubno pusto meso zrežemo na koščke in ga napol skuhamo v goveji juhi. Dodamo na rezance zrezano zelenjavo in podmet. Kuhamo do mehkega. Začinimo s soljo, poprom, žličko paradižnikove mezge, lahko dodamo tudi nekaj lističev gob itd. Okisamo s kisom ali vinom.

Kronika

PRIŠLI

TOZD Gotova tkanina

Šavor Vojko — šivalnica

TOZD Predilnica Laško

Ilijevec Jože — predilnica 1

Savić Biljana — predilnica 1

Centrih Alojz — predilnica 2

Robida Igor — predilnica 2

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

TOZD Surova tkanina

Ivan Safarić — izjava delavca

Milka Šafarić — izjava delavca

Ignac Srša — izjava delavca

Francka Končan — invalidska upokojitev

TOZD Gotova tkanina

Marjan Vilfan — služenje JLA

Marjan Kosanec — služ. JLA

Janez Senčar — služenje JLA

DELOVNI JUBILEJI

35 let

Olga Dolenc
Alojzij Bivic
Marija Kosmač
Marija Bricelj

20 let

Pavel Cankar
Jožica Mihevc
Marjana Gregorič
Rafael Verger

15 let

Neda Vrhunc
Jovanka Matić
Marija Sotlar
Antonija Velkovrh
Ana Novak
Sergej Berginc
Edvard Cepuš

10 let

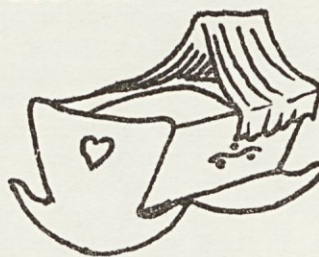
Marija Pirkmaier
Francka Miklavčič
Ema Vinko

POROKE

Ivica Trček por. SUHADOLNIK

ROJSTVA

Hanja in Drago Mindek — hči
Fazlija Šalja — hči
Milica Mihevc — sin
Vojislav Knežević — hči

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje matere se zahvaljujem za darovani venec in izrečeno sožalje.

Franc Jurjevčič

ZAHVALA

Ob nenadni smrti najinoga očeta se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nama izrekli sožalje. Posebno pa se zahvaljujemo sindikalni organizaciji za poklonjeno cvetje.

Vinko Bečan
Marinka Javeršek

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta se zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem za podarjeno cvetje ter izrečeno sožalje.

Marija Vrbančič

»Neva, ti si moja prva deklica,« reče desetletni Milan svoji vrstnici.

»Kakšna smola, vedno naletim na začetnika!« odvrne Neva.

Direktni prenos

Že dalj časa nastopa Zlatko Šugman v satirični predstavi Miloša Mikelna z naslovom »Direktni prenos«. Mnogo kritik je že bilo napisanih, ki govore o samem načinu predvajanja, o njegovi odkritosrčnosti, ostrini in realnosti. Zlatka Šugmana smo že večkrat videli v uspešnih prizorih na televiziji ter gledališču in zato ni bila težka odločitev, da sprejmemo ponudbo za obisk v naši delovni organizaciji.

Odločili smo se, da organiziramo prireditev 20. marca ob 19. uri. Pred tem smo poskrbeli za propagando in tako je tov. Šugman tega dne postavil Aljažev stolp in čakali smo, da se dvorana napolni. Ob 19. uri nas je bilo 87 in nič več.

Predstava se je pričela. Za večino je bilo to nekaj novega. Marsikdo si je težko zamislil, kaj lahko en sam umetnik stori, da navduši občinstvo. Toda Zlatko Šugman je znal predstaviti razne trenutke iz našega vsakdanjega življenja, odnose med ljudmi, njihovo izražanje, vzvišenost človeka v določenem obdobju, vlogo družbe v odnosu do časa, v katerem živimo, pikrost, katere se bojimo in resnice, ki je vedno prisotna. Bil pa je to prijeten večer z igralcem — umetnikom, ki je še enkrat dokazal, da je sposoben, prijeten in — človeški. Večkratno ploskanje med predstavo, katera je bil deležen, dokazuje njegovo sposobnost navdušiti občinstvo in spontani zaključni

aplavz tega satiričnega paternoštra potrjuje njegovo priljubljenost.

Na rob vsega tega doživetja pa morda še misel, ki me je spremljala od trenutka, ko smo se odločili za to prireditev, pa vse do tiste ure 20. marca, ko sem ugotovil pravilnost strahu, da udeležba pač ne bo takšna, kot bi jo želeli in jo igralec, kot je Zlatko Šugman tudi zasluži. Kje so vzroki za tako slab obisk? Bila je lepa sončna sobota in tudi večer temu podoben: morda je to vzrok, pravijo nekateri; drugi pa zopet pravijo, da v dežju težko gredo od doma, tretji mislijo, da so naveličani sodelavcev v podjetju in zakaj bi hodili tja itd. Vzrokov je mnogo, tudi tistih objektivnih, resničnih, pa vendar, ali bomo zaradi tega res pozabili na vsa naša kulturna izročila, na našo pesem, našo slovensko besedo. Ne samo ta večer, mislim na mnoge slabo obiskane kulturne večere v naši delovni organizaciji pa tudi na vedno slabše obiskana gledališča, revije pevskih zborov itd. Ali je samo čas, ko se je narod obupno boril za svoj obstanek, bil tisti čas, ko je čutil potrebo po lepi slovenski besedi, pesmi, potem pa je pozabil na vse, tudi na soseda, prijatelja, znanca? Tolažimo se, da imamo televizijo, avto, vikend in da ne potrebujemo nikogar. Res smo tako lahko bogati, žal pa tudi večkrat prazni v svoji notranjosti.

Iztok KAVČIČ

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta se zahvaljujem delovni organizaciji in sindikalni organizaciji za denar namesto venca in sodelavkam ter sodelavcem za izrečeno sožalje.

Francka Janežič

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji za izrečeno sožalje in nakazani denar namesto venca.

Še enkrat najlepša hvala!

Vinko Flaajs

VREMENSKA PPOVED

APRIL

Po kritičnem vremenu z nenadnimi spremembami in padci temperature v času od 8.—12., sledi temu preobrat z dotokom južnih oziroma jugozahodnih zračnih mas ter privedejo del tropskega toplega zraka, kar bo imelo za posledico nagel porast temperature, s porastom zračnega tlaka pa nastopi mirno in jasno vreme s tipično poletno klimo.

29.—30.

Nagnjenje za nevihte, ki pa so kratkotrajne in bo zato do konca meseca prevladovalo lepo vreme.

MAJ

S padcem zračnega tlaka se bodo pojavili vetrovi z nevihtami in počasen padec temperature (1.—5.).

5.—8. Oblačno in vlažno, v višjih legah sneg, v nižini dež.

8.—17. Razjasnitev, podnevi toplo, noči hladne.

A. J.

Šale in anekdote

Franc Aht ni slovel samo kot velik skladatelj, temveč tudi kot izreden požeruh. Ko je bil nekoč posebno dobre volje, ga je srečal prijatelj.

»Zakaj ste pa tako veseli?« ga je radovedno vprašal.

Aht se je obliznil in dejal:

»Pravkar se vračam od izvrstne večerje. Na mizi je bila čudovito dišeča in zlatorumena gosja pečenka.«

»Tako? Koliko vas je pa bilo pri mizi?«

»Samo dva — jaz in gos,« se je posmehal skladatelj.

x x x

Zdravnika Philipa Richarda je bolnik milo prosil:

»Doktor, povejte mi resnico, ne zamolčite mi ničesar.«

»Ozdravili boste, dragi gospod, prav gotovo,« ga miri Richard. »Statistika pravi, da bolezen, ki jo imate vi, preboli le eden od stotih.«

»Kako?«

»No, vi ste ravno stoti, ki ga zdravim in doslej nisem rešil še nobenega.«

Na zabavi pri ugledni pariški gospe stopi domišljav plemič k pripovedniku Dumasu in ga nesramno vpraša:

»Oprostite, gospod Dumas, ali je res, da je vaš oče mulat?«

»Res.«

»Torej je bil vaš ded zamo-rec?«

»Da.«

»In kaj je bil vaš praded?«

»Opica.«

Plemič se začne krohotati. Dumas pa mu resno pravi:

»Da, da, kot vidite, se moje poreklo neha tam, kjer se vaše začenja.«

x x x

Dumas je na starost trpel zaradi srčne bolezni. Ko se mu je stanje spet poslabšalo, mu je zdravnik predpisal mirovanje in posteljo. Ker je dobro poznal slabosti svojega pacienta, je na kraju še pripomnil:

»In predvsem nobene bolniške sestre pod petdesetimi leti.«

»Ampak, dragi doktor,« je vzdihnil Dumas, »dovolite mi vsaj dve po petindvajset.«